

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

othek Laibach

40039.

40039

Valentin Žun

Dohodnina

V Ljubljani 1914

Založila Katoliška Tiskarna

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Dolžan, Knjiga uradnih vlog. Obrazci političnih, vojaških, davčnih, finančnih, sodnih in vseh drugih vlog na javne oblasti. Cena K 3.—, vez. K 4.—.

Ta knjiga, po kateri je bilo že vsestransko toliko povpraševanja, je ravnokar izšla. Knjiga obsega nad 250 obrazcev najrazličnejših vlog za vse prilike. Poleg vsake vloge je natančno označeno, kako jo je treba kolkovati in kaj je priložiti, da je hitro in ugodno rešena. V knjigo so se sprejele tudi tožbe, pri katerih ni neobhodno potrebno, da bi stranko zastopal odvetnik. Natančno so obrazloženi tudi strogi predpisi glede poslednje volje. Knjiga vsebuje istotako izbiro vojaških vlog, pri katerih so natančno označeni predpisi, od katerih so odvisne vojaške ugodnosti, kot premestitev v nadomestno rezervo. Sploh so v knjigi zbrane vse vloge, katere rabi posestnik, trgovec in zasebnik v vsakdanjem življenju, radi česar bo knjiga vsem krogom ustrezala in koristila.

Dr. Valjavec, Italijansko-slovenski slovar. Cena v platno vez. K 450.

To je najboljši italijansko-slovenski slovar, ki obsega nad 40.000 besed in bogato zbirko krstnih in krajevnih imen, poleg tega pa tudi italijansko frazeologijo. Slovar, ki je jezikovno in tehnično na višku, bo ustrezal dijaštvu in zasebniku, poleg tega pa radi svoje natančnosti dobro služil tudi ljubiteljem italijanskega slovstva. Slovar, ki ima krasno zunanjo opremo in priročno žepno obliko, je vsestransko radi svojih prednosti izredno priporočljiv.

Iskravec, Slovensko-italijanski slovar. Cena v platno vez. K 3.—.

Ta priročni slovar obsega istotako bogat besedni zaklad in je za vsakega zelo poraben. Dokler ne bo na razpolago slovensko-italijanski del Valjavčevega slovarja, je to za navadno rabo najboljši slovensko-italijanski slovar.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Dohodnina.

Določbe o dohodninskem davku po zakonu o osebnih davkih z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220, in po osebno-davčni noveli z dne 23. januarja 1914, drž. zak. št. 13.

Pregledno sestavil in pojasnil

Valentin Žun

c. kr. finančni tajnik na Dunaju.

V Ljubljani, 1914.

Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Tiskala Katoliška Tiskarna.

40039

Vse pravice pridržane.

030034682

Davčna dolžnost (§ 153. zak.).

I. Dohodnini¹ so podvržene fizične osebe, ki imajo v Avstriji svoje domovališče ali bivajo v Avstriji dalj nego eno leto, glede vseh dohodkov, ki jih prejemajo. Vendar se pa tisti dohodki, ki jih prejemajo omenjene fizične osebe iz posestev, kakega stoječega obrta ali iz kake državne blagajne inozemstva, ne obdačujejo v Avstriji, ako dokažejo, da so že obdačeni v inozemstvu z dohodnino ali enakovrstnim davkom in tudi tuja država gledé dohodkov iz tuzemstva pri obdačbi postopa enako.

Domovališče je presoјati po jurisdikcijski normi z dné 1. avgusta 1895, št. 111 drž. zak.; v tem oziru stamerođajna §§ 66. in 68. Po § 66. se šteje za domovališče tisti kraj, v katerem se je oseba nastanila z dokaznim ali iz okolnosti razvidnim namenom, da bo tam stalno prebivala. Za vojaške osebe pa velja po § 68. za presojo njihovega domovališča kraj posadke ali garnizije. Po odločbah upravnega sodišča ni treba, da bi bilo stalno bivanje izključno ali nepretrgano, temveč zadostuje, da se je kdo naselil kje z namenom, da se tje redno povrača. Tudi ni treba, da bi imel davčni zavezanec samo v Avstriji svoje domovališče, temveč je ima lahko tudi v inozemstvu; kljub temu se obdačuje od vseh svojih dohodkov.

V istem obsegu so podvrženi dohodnini tudi tuzemci, ki so v avstrijski državni ali skupni državni službi, pa ne prebivajo v Avstriji, v kolikor jih ne obdačujejo tuje države z enakimi neposrednimi davki. Tako se n. pr. službeni prejemki na Ogrskem domujočih uslužbencev avstrijskih drž. železnic obdačujejo z dohodnino v Avstriji, ne pa službeni prejemki v Avstriji domujočih uslužbencev ogrskih državnih železnic.

¹ Doslej nazvani osebni dohodnini.

II. Fizične osebe, ki nimajo svojega domovališča v Avstriji ali ne bivajo v tuzemstvu dalj nego eno leto, so podvržene dohodnini:

- a) ako imajo v Avstriji nepremičnine ali na tuzemskih nepremičninah vknjižene terjatve ali kako po fidejkomisu, shranitveni obvezi ali drugačnih pravnih predpisih na avstrijske dežele vezano imovino, ali
 - b) obratujejo v tuzemstvu kako pridobitno podjetje ali dobičkonosno opravilo, ali so udeležene pri takem podjetju (n. pr. italijanski lesni trgovci, ki imajo lesne trgovine in žage v naših deželah) ali
 - c) dobivajo službene prejemke ali pokojnine iz kake tuzemske državne, dvorne, deželne, okrajne ali občinske blagajne;
- glede dohodkov, ki prihajajo iz teh (avstrijskih) virov.

Istotako so podvržene dohodnini tantijeme, navzočnine in druge odškodnine, ki jih prejemajo v inozemstvu bivajoči udje upravnega sveta (načelstva, nadzorništva itd.) v Avstriji se nahajajočih delniških družb, dočim imetka delnic, deležnic in enakih vrednostnih papirjev ni šteti za deležništvo pri kaki podjetbi po zmislu točke b).

Upravno sodišče je v nekem posebnem slučaju odločilo, da je skupilo, ki je prejme v inozemstvu bivajoča oseba iz prodaje lesa, ki ga je nakupila v tuzemskem obratovališču in ga dala sežagati na svojih žagah v Avstriji, podvrženo avstrijski dohodnini, čeprav se je prejelo v inozemstvu, in sicer s ceno, za katero bi se les prodal v Avstriji.

III. Tiste fizične osebe, ki nimajo v Avstriji bivališča in ne bivajo v tuzemstvu dalj nego eno leto radi pridobitka, so podvržene dohodnini glede pridobitka, ki so ga dosegle v tem času v tuzemstvu.

IV. Dohodnini so tudi podvržene nenastopljene ali počivajoče dediščine. Taka davčna dolžnost traja, ako se dedičem ni poprej dovolila uporaba in oskrbovanje dediščine, do časa, ko se izda prisojilni dekret.

Prostosti (§§ 154. in 155. zak.)

Dohodnine so oproščeni:

1. Cesar.

2. Udje cesarske rodbine glede apanaž.

3. Diplomatični zastopniki in konzuli vnanjih držav po poklicu, ako niso avstrijski državljani, isto-tako uradniki in služabniki inozemci, ki se porabljajo izključno za opravila poslaništva ali konzulata, ozi-roma za družine diplomatičnih zastopnikov ali konzulov, ako ne prejemajo dohodkov, kakor smo jih na-vedli v prvem poglavju pod II.

4. Tiste osebe, katere imajo na podlagi državnih pogodb ali sicer po narodnopравnih načelih pravico do prostosti od dohodnine.

5. S pokojninami reda Marije Terezije, z vojaškimi medaljami za hrabrost in z dokladami za ranje-nost obdarjene osebe gledé teh pokojnin in doklad.

6. Častniki (avditorji, vojaški zdravniki, krdelni računarji), dušni pastirji in moštvo oborožene sile gledé svojih aktivitetnih prejemkov. (Semkaj spadajo tudi prejemki vojaških oseb, ki so poklicane k orož-nim vajam.)

7. Vse druge vojaške in civilne osebe, ki so uvr-ščene ob mobilnosti pri vojaški upravi v službovanje, gledé službenih prejemkov, kateri jim pristojajo po pravilu za dobo mobilnosti iz vojaške blagajne.

Dohodnine so pa dalje oproščene tudi vse osebe, katerih skupni dohodki, računani na eno leto, ne pre-segajo zneska 1600 kron. 1600 kron je po osebno-davčni noveli takozvani eksistenčni mini-mum, ki se ne sme obdačiti; po prvotnem zakonu so bile dohodnine oproščene le osebe, katerih letni do-hodki niso presegali vsote 1200 kron.

Opozarjamo pa, da zakon dovoljuje davčno pro-stost le, če l e t n i dohodki ne presegajo 1600 kron. Če je kdo na novo nameščen dné 1. oktobra 1914, pa dobi do konca leta 1914. 600 kron plače, ni oproščen dohod-nine; ker 600 kron za tri mesece znaša 2400 kron l e t n e plače.

Pri tistih osebah, ki smo jih navedli na strani 4. pod II., velja ta določba gledé davčne prostosti le tedaj, kadar dokažejo, da vsi njihovi dohodki s tistimi

vred, ki niso podvrženi davku, ne presegajo zneska 1600 kron. Ako ima torej častnik 3200 kron plače, poleg tega pa prejema 1200 kron kot obresti od svoje glavnice, ni prost dohodnine, ker njegovi skupni dohodki (davka prosti in davku podvrženi) znašajo 4400 kron; moral bo torej gledé davku podvrženih dohodkov v znesku 1200 kron plačevati dohodnino. Kako se le-ta preračuni pri deloma davku podvrženih in deloma davka prostih dohodkih, govorili bomo v posebnem poglavju. Nasprotno pa je prost dohodnine n. pr. posestnik, ki ima svojo kmetijo na Hrvatskem, gostilno pa na Kranjskem, in znašajo njegovi dohodki na Hrvatskem 400 kron, dohodki iz gostilne na Kranjskem pa 1000 kron; kajti skupni dohodki ne presegajo 1600 kron.

Podlaga za obdačbo (§§ 156.— 158. zak.).

Dohodnina se odmerja vsako leto, in sicer vedno od letnega dohodka.

Davku zavezani dohodki, najsi bodostalni ali premenljivi, se po osebno-davčni noveli morajo obdačiti po znesku, katerega so v resnici dosegli v zadnjem letu pred davčnim letom. Kadar pa dohodki ne obstojé še eno celo leto, vzeti jih je v pošte v po verjetnem letnem donosu. Za leto 1914. je treba torej napovedati dohodke, ki so se v resnici dosegli leta 1913. Ako bi pa kdo šele v juliju 1913 otvoril trgovino, od katere pričakuje dohodkov nad 1600 kron letno — sicer nima nobenih dohodkov — ne bo za davčno leto 1914. napovedal dohodkov, katere je v resnici prejel v letu 1913., temveč verjetni letni donos. Ako je n. pr. prejel v drugi polovici leta 1913. 1100 kron (od otvoritve do konca leta 1913.), bi morda znašal verjetni letni donos 2200 kron in bo torej treba za 1914. napovedati ta znesek. Drugače bi pa bilo n. pr. pri poljedelstvu, kjer se v drugi polovici leta dobi povsem drugačen dohodek in se zato vzame za podlago verjetni donos enega leta.

Ako doseže oseba, ki že uživa stalne službene prejemke, ki pa ne znašajo več nego 1600 kron, tekom

leta službene prejemke v višini, ki je podvržena dohodnini, služi kot podlaga odmeri za prihodnje leto celoletni znesek zadnjih prejemkov.

Izguba iz podjetja, ki ni več obstojalo o b pričetku davčnega leta, se ne more odbiti od dohodkov. Kadar se računski zaključki davčnega zavezanca ne strinjajo s koledarskim letom, tedaj se pri podlagi obdačbe na njegovo željo napravi preračun po gospodarskih (bilančnih) letih.

Pri priredbi dohodnine se dohodkom glavarja gospodarstva prištevajo tudi dohodki pripadnikov tega gospodarstva, torej dohodkom moževim, oziroma očetovim zlasti ženini in otroški dohodki.

Izjema od te splošne določbe nastopi samo tedaj, kadar se dokaže, da se taki dohodki ne stekajo v skupno gospodarstvo. Ne prištevajo se pa tudi delovni dohodki zakonske žene ali drugih pripadnikov hišnega gospodarstva, ako se ne pridobé v gospodarstvu davčnega zavezanca in skupni dohodki hišnega gospodarstva ne presegajo 4000 kron. V teh dveh primerih se mora dotični dohodek posebej obdačiti.

Posebne važnosti je zadnja določba, ki sloni na osebno-davčni noveli. Če je n. pr. mož učitelj, žena pa učiteljica, ne bodo se delovni dohodki ženini več prištevali dohodkom moževim, temveč se obdačevali posebej, drugače bi pa bilo, ako bi žena imela dohodke iz zemljišča, poslopij, trgovine ali obrta ali iz glavnice. V teh primerih se ne more govoriti o delovnih dohodkih, ker bistveno sodeluje glavnica, in dohodki ženini bi se morali v vsakem slučaju prišteti dohodkom moževim, izvzemši, če se dokaže, da se dohodki ne stekajo v skupno gospodarstvo. Prav posebnega pomena je ta določba za naše industrijske kraje, kjer večkrat več rodbinskih udov hodi v tovarno, n. pr. v Idriji, na Jesenicah, v tržaški okolici. Prav veliko slučajev poznamo, ko se je očetovim dohodkom prištel zaslužek v očetovski oblasti se nahajajočih rodbinskih udov. Poslej se to ne bo več dogajalo, ako skupni dohodki hišnega gospodarstva ne presežejo 4000 kron. (Očetova čista plača 2100 kron, mezda prvega sina 1000 kron, drugega sina 600 kron, poleg tega vrednost stanovanja v lastni hiši 120 kron,

vsi dohodki hišnega gospodarstva znašajo torej 3820 kron; obdačil se bo torej le oče od dohodkov 2220 kron, dočim dohodki v skupnem gospodarstvu živečih nedoletnih otrok ostanejo neobdačeni, ker ne presegajo posamezno 1600 kron.)

Dohodke zakonske žene, ki ne živi v skupnem gospodarstvu s svojim zakonskim možem, in pa dohodke družinskih udov, ki niso v preskrbi družinskega glavarja, je posebej obdačiti. Če so mladoletni otroci in vnuki le začasno radi vzgoje, izobrazbe ali podobnih vzrokov izven doma, se smatrajo še vedno kot pripadniki hišnega gospodarstva, katerih morebitni dohodki (n. pr. ustanove, vzgojnine) se morajo obdačiti skupno z dohodki glavarja gospodarstva. Družinski udje stoje v preskrbi družinskega glavarja tedaj, če se nahajajo v očetovski oblasti ali dobivajo od njega prehrano.

Tisti prispevki, ki jih daje redno mož svoji ne v skupnem gospodarstvu živeči ženi (ali nasprotno) ali ki jih dajo redno starši (tasti, tašče) svojim ne v skupnem gospodarstvu živečim otrokom (pastorkom, zetom in sinaham, rejencem ali obratno), se smatrajo pri ocenitvi dohodkov dajalcev kot odbitki, čeprav ne slone na posebnem pravnem naslovu, in se pri prejemniku obdačujejo z dohodnino.

Pripadniki hišnega gospodarstva jamčijo za tisti del odmerjenega davka in kakih morebitnih davčnih kazni, ki razmeroma pripada na njihove dohodke, ki se prištevajo dohodkom glavarja hišnega gospodarstva in se ž njimi vred obdačujejo. Jamstvo za morebitno davčno kazen pa odpade, če se je davčna prikrajšba ali davčna zatajba izvršila brez vednosti dotičnega pripadnika hišnega gospodarstva.

Pri duhovskih korporacijah in redovih (stolnih in kolegijatnih kapituljih, samostanih) je od dohodkov, ki prihajajo več osebam skupno, šteti za davku zavezani dohodek tisti delež, ki pripada na posameznega deležnika iz teh skupnih dohodkov. Če se deleži ne dajo ugotoviti ali določiti, jih je treba porazdeliti na enake dele.

Ista načela se uporabljajo, kadar udje kake korporacije uživajo preskrbo iz korporacijskih (n. pr. samostanskih) skupnih dohodkov, ne da bi dobivali po-

sebnih odkazanih delov kot svoje dohodke, bodisi da pravna oseba preskrbuje svoje pripadnike v naturalijah ali v denarju. Korporacija jamči za tiste davčne zneske, ki razmeroma odpadejo na davku zavezani delež udov glede na skupni dohodek. Po praksi upravnega sodišča je pa korporacija kot taka (samostan) tudi upravičena pritožiti se zoper dohodnino, ki se je predpisala posameznim njenim udom (redovnikom).

Ako se celokupni dohodki take korporacije ne razdele povsem med deležnike, preračuni se davku zavezani dohodek posameznih deležnikov tako, kakor če bi se celokupni dohodek razdelil med posamezne deležnike.

Kaj so dohodki? (§ 159. zak.)

Za dohodke se smatra vsota vseh v denarju ali denarni vrednosti obstoječih prejemkov posameznih davčnih zavezancev, všteti najemno vrednost stanovanja v lastni hiši ali prostega stanovanja sploh. Tudi vrednost pridelkov iz kmetovanja in vrednost obrtniških izdelkov, ki se porabijo v gospodarstvu, se mora prišteti dohodkom, istotako tudi vsi drugi naravni prejemki, ki jih morda prejema davčni zavezanec. Pri tem se pa seveda morajo odšteti stroški, ki se rabijo v »dosego, zavarovanje in vzdrževanje« teh prejemkov.

Izredni prejemki iz dediščin, iz zavarovanja glavnice za življenje, iz daril in podobnih brezplačnih naklonitev ne veljajo za davku zavezane dohodke. Ako se pa taka darila in podobne brezplačne naklonitve bolj ali manj redno ponavljajo, tedaj jih je prišteti dohodkom.

Dohodnini podvrženi so torej kot ponavljajoči se prejemki darovi, katere dobivajo duhovniki povodom svojega službovanja, darovi in nagrade, katere dobivajo uradniki, nameščenci, upravitelji, ravnatelji od svojih službodajalcev, vratarji, hotelski služabniki, natakari i. dr. od občinstva.

Ker se dohodki iz manuvalnih maš pri duhovnikih več ali manj redno ponavljajo, se ne morejo smatrati kot davka prosti izredni prejemki iz daril in podobnih brezplačnih naklonitev.

Tudi dobički iz žrebov, loterij in iger so davku zavezani dohodki, in sicer se obdačujejo kot dohodki tistega leta, v katerem so se dejansko prejeli.

Dobički iz prodaje imovine (posestev, vrednostnih papirjev, obrtov itd.) niso redoma davku zavezani prejemki. Obdačiti pa jih je tedaj, kadar se davčni zavezanec peča obrtoma z nakupovanjem in prodajo imovinskih predmetov ali izvršuje to kot špekulacijsko opravilo. O izvrševanju špekulacijskega opravila pa moremo govoriti le, ako je davčni zavezanec že pri nakupu imovinskega predmeta imel namen, da ga ne porablja, temveč proda. Dobiček, ki ga imajo osebe, ki se pečajo z razkosavanjem posestev, pri svojih opravilih, je torej treba obdačiti z dohodnino.

Odbitki (§§ 160.—162. zak.).

Pri ugotovitvi davku zvezanih dohodkov se od prejemkov odbijejo ti-le stroški (§ 160. zak. o osebnih davkih):

1. Vsi stroški, uporabljeni v dosego, zavarovanje in vzdrževanje dohodkov, zlasti stroški za upravo, obrat in vzdrževanje, všteti tudi odpise, ki so primerni znižanju vrednosti, ki nastane pri inventarju ali pri obratnem materialu, in pa tvarinskim, kurznim ali drugim izgubam ter znižbam vrednosti, ki so že nastopile v obratu ali pa se imajo pričakovati kot posledica poslovnih razmer, naj se že taki odpisi izvrše na ta način, da se vrednost dotičnih aktivov zniža ali pa se vpostavi v bilanco kot posebni zakladi ali fondi (specialne reserve).

Za obratne in vzdrževalne stroške je zlasti šteti izdatke za vzdrževanje in obnavljanje gospodarskih poslopij, delavskih stanovanj in drugih gospodarskemu obratu služočih ali ga varujočih stavbenih naprav (jezov, zidov, plotov, poti, mostov, vodnjakov, vodovodov, zatvornic, drenaž, na- in razmakovalnic),

dalje za vzdrževanje in dopolnjevanje živega in mrtvega gospodarskega inventarja.

Ta zakonska določba, katero smo navedli večinoma dobesedno, je nekoliko temna. Ker je dvojno knjigovodstvo tudi med našim narodom že nekaj znano radi mnogih zadrug in posojilnic, ki jih nahajamo po mestih in po deželi, moremo se pri tem odstavku sklicevati na račun izgube in dobička in pa na imovinsko bilanco pri zadružnih podjetjih. Kar se more izkazati pri knjigovodsko pravilnem računu izgube in dobička kot izguba, vpoštevata se tudi pri ugotovitvi davku zavezanih dohodkov kot odbitek. Sicer bomo pa o odbitkih še natančneje govorili v nastopnih paragrafi pri posameznih vrstah dohodkov.

Kadar nastanejo dvomi, ali so odpisi, ki jih davčni zavezanec zahteva kot odbitke, dejanskim razmeram primerni, treba je davčni oblasti, oziroma cenzilni komisiji zaslišati izvedence.

2. Zavarovalne premije za vse vrste zavarovanja zoper škodo.

3. Zavarovalne premije, ki jih plačuje davčni zavezanec za slučaj smrti ali za doživetje, in sicer se smejo odbiti zneski do 300 kron, ako je davčni zavezanec zavarovan sam; če so pa zavarovani tudi žena in otroci davčnega zavezanca, se sme odbiti letna premija do zneska 600 kron. Ako kdo plačuje več nego 300, oziroma 600 kron letne premije, se mu zneski nad to vsoto ne morejo odbiti pri ugotovitvi davku zavezanih dohodkov.

4. Prispevki za blagajnice v zavarovanje bolnikov, zoper nezgode, za starost in onemoglost, za vdovske, sirotinske in pokojninske blagajnice ali enake zavode, v kolikor jih davčni zavezanec plačuje zase ali za svoje rodbinske ude in ne presegajo vsote 300, oziroma 600 kron, kakor določa št. 3.

Delavci sploh in tudi drugi uslužbenci, katerih letna plača ne presega 3000 kron, morejo od svojih dohodkov odbiti stroške za nabavo in vzdrževanje svojega delovnega orodja in svoje delovne obleke, dalje posebne izdatke, ki so v zvezi z delom v posebno nevarnih, nepretrganih ali nočnih obratih, istotako voznine v kraj, kjer delajo, in nazaj, kakor tudi tiste

zneske, ki jih plačujejo v strokovne ali pomožne blagajne, da si zagotove podporo za čas bolezni, materinstva, brezdelnosti ali drugih nezgod.

5. Od dohodkov se odbijajo tudi vsi neposredni davki razen dohodnine, ki jih plačuje davčni zavezanec, kakor tudi vse deželne, okrajne, občinske in druge doklade, ki se pobirajo poleg davkov, ravnotako se odbijajo posredne davščine (n. pr. užitnina, posebna davščina od žganih opojnih pijač itd.), ki se računijo med opravilne stroške, in slednjič tudi vojaška taksa.

6. Odbitki so dalje obresti od opravičnih in zasebnih dolgov in pa drugačna na posebnih pravnih naslovih sloneča, dohodke trajno zmanjšujoča bremena. Semkaj spadajo n. pr. užitki, preživitki, životne rente itd., ki slone na posebni pogodbi ali so izraz poslednje volje. Odbitki, pod to številko navedeni, pa se morajo verjetno dokazati, sicer se ne smejo odbijati od dohodkov.

7. Še posebne odbitke dopušča osebno-davčna novela davčnim zavezancem, katerih dohodki ne znašajo več nego 3600 kron. Pri teh se namreč sme odbiti tudi en odstotek letnega odplačila od prvotnega dolga, ki se je vknjižil na zemljiško in hišno posest, ako taka letna anuiteta znaša manj nego 1000 kron in obstoji pravna obveznost, da se dolg polagoma odplačuje.

Zgoraj naštetih zneski se smejo le tedaj odbiti, ako se nanašajo na dohodne vire, ki so podvrženi dohodnini. Ako bi kdo hotel od svojih dohodkov, ki jih prejema iz inozemstva in niso podvrženi dohodnini, ker se plačuje od njih že v inozemstvu enak davek, odbiti kake zneske, bi to ne odgovarjalo določbam zakona o osebnih davkih.

Odbijati pa se tudi ne smejo zlasti:

1. Uporabe za izboljšanje ali pomnoženje imovine, kakor nalaganje glavnice, zneski za razširjanje ali povečanje opravila (investicije), odplačila dolgov (razen anuitet, kakor smo jih videli zgoraj pri št. 7), in pa popravila, »ki jih ni šteti samo za stroške, ki jih terja dobro gospodarstvo in ki se zalagajo iz obratnih prejemkov«, ki se torej tudi morajo prištevati med investicije. Stroški za inštalacijo električne

ali plinove razsvetljave hiše, izdatki za kanalizovanje poslopja in napravo vodovoda se torej ne smejo šteti med dopustne dobitke, ker so to uporabe za zboljšanje imovine. Glede stroškov za obnovo po trtni uši poškodovanih vinogradov je finančno ministrstvo mnenja, da se taki stroški smejo pri tistih posestnikih smatrati za odbitke, ki so imeli vinograde v posesti že pred opustošenjem po trtni uši. Ako pa je kdo kupil opustošeni vinograd n. pr. kot pašnik ter ga obnovil, smatrajo se stroški za obnovo kot uporabe za zboljšanje ali pomnoženje imovine in se torej ne smejo odbiti.

2. Izgube, ki zadevajo samo imovinsko osnovo ali glavnico (n. pr. poškodbe po potresu, izgube pri deležih kakega podjetja, izgube terjatev, v kolikor tvorijo osnovno glavnico davčnega zavezanca, izgube pri dediščinskih deležih itd.).

3. Obresti za lastno glavnico davčnega zavezanca, naloženo v kakem podjetju. (Trgovec torej ne more odbiti obresti od svoje glavnice, ki jo je vložil v svojo trgovino).

4. Stroški za zasebno stanovanje in za prehrano davčnega zavezanca in njegovih svojcev ter poslov, ki jih ima za osebno postrežbo; istotako se ne smejo odbiti kmetijski pridelki ali obrtni izdelki, ki se porabijo v ta namen.

5. Darila, podpore in podobne brezodplačne naklonitve, ako jih ni prišteti med stroške za doseg dohodkov. Odbiti se smejo torej le taka darila in darovi, ki so v najtesnejši zvezi z obratom in se prištevajo obratnim stroškom, kakor novoletna darila poslom, pismonošem itd.

Posebne določbe glede posameznih vrst dohodkov.

a) Dohodki iz zemljišča (§ 163. zak.).

Če posestnik sam obdeluje svoje zemljišče, šteje se za dohodke čisti gospodarski donos, ki se v resnici doseže iz vsega kmetijskega in gozdarskega obrata kakor tudi iz drugih vrst produkcije in pravic, ki so zvezane z zemljiško posestjo (pravice do ribarstva, lova itd.). Katastrski donos sam na sebi ne tvori pod-

lage za ocenitev dohodkov iz zemljišča, temveč se uporabljale kot pripomoček pricenitvi dohodkov.

Ako je pa zemljišče ali ž njim zvezana pravica (n. pr. do lova) dana v zakup, tedaj se štejejo za zakupodajalčeve dohodke zakupnina z morebitnimi naturalnimi ali drugačnimi postranskimi davščinami, ki se prejmo od zakupnika, in morebitni užitki, ki si jih je pridržal zakupodajalec zase. Odštejejo se pa od zakupnine izdatki, ki jih mora nositi zakupodajalec, ako so dopustni odbitki po zmislu § 160. zak. o osebnih davkih, dalje po elementarnih neizgodbah in slabih letinah itd. provzročeni popusti pri zakupnini ter neki nadomestek ali ekvivalent za obrabo zakupnega predmeta, pri čemer je pa cenilnim in prizivnim komisijam pridržana popolnoma prosta presoja.

Stroški za pogozdovanje se smejo zaračunati le v toliko, v kolikor so potrebni za vzdrževanje gozdov, ne pa, v kolikor se tičejo novega pogozdovanja dotlej nepogozdenih planjav zastran razširjenja gozdovja. Upravno sodišče je glede dohodkov iz gozdov odločilo, da tvori les, ki je zrel za sekanje, tudi tedaj davku podvržene dohodke, če se je les posekal vsled kake naravne nezgode, in sicer v večji meri, kakor bi se posekalo po kakem gospodarskem načrtu, in čeprav se je moral ceneje prodati, kakor bi se zgodilo pri rednem sekanju. Nekateri olajšave ima izvrš. predpis.

Pri davčnih zavezancih, ki vodijo po trgovskih predpisih urejene knjige, se določa čisti donos kakor pri trgovcih z rednimi poslovnimi knjigami.

b) **Dohodki iz poslopij** (§ 164. zak.).

Pri dohodkih iz poslopij razlikujemo v najem dane prostore in pa prostore, katere rabi gospodar sam ali pa pripadniki hišnega gospodarstva, oziroma katere prepušča gospodar brezplačno v uporabo.

Pri poslopijih, ki so dana v najem, tvori davku podvrženi dohodek dosežena čista najemščina, všteti odškodnino za morebitno uporabo pohištva, dvorišča, skladišča, hišne vrtove itd. in pa morebitno portalno najemnino ter povračilo za plinovodne in vodovodne naprave, vzdigovalnike itd., ki jih je dal narediti in

jih vzdržuje hišni gospodar. Najemščini je prišteti tudi morebitno denarno vrednost postranskih dajatev od strani najemnika (n. pr. prispevke za snaženje).

Od kosmatega najemninskega donosa je pri do-
ločitvi čiste najemščine odbiti:

a) resnične stroške za vzdrževanje in po-
pravo poslopja (torej ne, kakor pri hišni najmarini
pavšalni znesek 30 ali 15 odstotkov), vštevši stroške
za vzdrževanje obenem v najem danega vrta, pohištva,
plino- in vodovodov, kurilnih naprav, vzdigovalni-
kov itd.;

b) primeren odstotni postavek stavbenih stro-
škov za obrabo poslopja. Kot primeren odstotni po-
stavek se sme po neki ministrski odredbi brez na-
daljnjih poizvedb priznati pri masivnih mestnih stano-
vanjskih stavbah 20% državne najmarine (ne odra-
čunši popusta), ali 4% od kosmate, oziroma 4½%
od čiste najemščine, pri poslopih na deželi (kmetskih
hišah, hlevih, skednjih, šupah) z ozirom na stavbno
kakovost znesek, ki ne presega ½ do 1½% (izjemoma
2%) stavbne vrednosti. Če davčni zavezanec zahteva
večji amortizacijski znesek, ga mora utemeljiti in se
mora primernost odpisa dognati po izvedencih, ako
nastanejo dvomi gledé odbitka, ki ga zahteva davčni
zavezanec;

c) stroške za zavarovanje poslopja ali posamez-
nih delov ali pritiklin poslopja zoper ogenj in druge
škode;

d) hišni davek z dokladami vred;

e) nagrado za hišnega upravitelja in hišnega
oskrbnika (vratarja);

f) obresti vknjiženih dolgov in 1% od morebitne
amortizacije dolgov, katere smo videli pri št. 7 pod po-
glavjem »Odbitki«.

Pri ne v najem danih poslopih ali delih poslopja
se računajo dohodki po čisti užitni vrednosti, ki jo
imajo poslopja ali rabljeni deli poslopja po svoji ka-
kovosti in legi, po najemnih, prometnih in stanovanj-
skih razmerah hiše, kraja ali okolice in z ozirom na
čas njih resnične porabe. Ob cenitvi užitne vrednosti
stanovanja se je ozirati tudi na dvorišča, hleve, hišne
vrtove, parkovne nasade in druge pritikline, ki spa-
dajo k poslopiju.

Če pri kakem poslopju, v katerem posestnik sam stanuje, stroški presegajo dohodke (voluptuarna posest — n. pr. pri vilah) in torej ni nobene užitne vrednosti, se smatrajo stroški, ki presegajo užitno vrednost, kot stroški v zalaganje lastnega stanovanja in se torej ne morejo odbiti od ostalih dohodkov.

V kolikor rabi posestnik sam poslopja ali dele poslopij za kmetijske in gozdarske ali pa za obrtne namene (vštevši rabo za brezplačna delavska in službena stanovanja), se užitna vrednost ne jemlje v poštrev niti pri preračunu dohodkov niti pri preračunu dotičnih obratnih stroškov.

Za namene pouka, vzgoje, dobrodelnosti in javne uprave določena poslopja se pri določitvi davku zavezanih dohodkov ne jemljejo v poštrev, v kolikor so oproščena hišnega davka (permanentna davčna prostost).

c) Dohodki iz samostojnih podjetb in opravil (§§ 165. in 166. zak.).

Semkaj spadajo vsi občni pridobnini podvrženi obrti in opravila (trgovine, obrti, svobodni poklici, rudništvo, izvrševanje iznajdb, privilegijev in drugih enakih pravic) vštevši zakupe, istotako občni pridobnini ne zavezane podjetbe (n. pr. špekulacijski posli, ki se ne izvršujejo obrtoma).

Dohodnini so podvrženi prejemki po odbitku obratnih stroškov.

K prejemkom se prištevajo skupilo, provizija itd., denarna vrednost blaga ali izdelkov, ki so se vzeli iz poslovnega obrata za gospodinjstvo, denarna vrednost blaga in izdelkov koncem leta po odbitku blaga in izdelkov začetkom poslovnega leta.

Ako vodi davčni zavezanec trgovske knjige (čl. 28. in nasl. trg. zakonika), mora vzeti pri napovedi dobička za podlago knjižne (računske) zaključke mero-dajnih opravičnih let in pa po predpisu sestavljene bilance, v ostalem je pa preračuniti čisti dobiček po načelih, ki so primerna navadi rednega trgovca.

Pri takozvanih svobodnih poklicih odvetnikov, notarjev, zdravnikov, umetnikov, učenjakov, spadajo k opravičnim stroškom tekoči izdatki za:

a) vzdrževanje — ne pa tudi za prvo opravo — pisaren, ordinacijskih sob, operacijskih sob, ateljejev in dr.;

b) za plačo sodelavcem, pomočnikom ali za namene tega poklica sprejetim slugam;

c) za nabavo materiala, ki je potreben za izvrševanje poklica in pa za vzdrževanje in dopolnitev, ne pa tudi za prvo nabavo potrebnega orodja, nadalje stroške za vožnje, ki se rabijo v poklicu, dopise itd.;

d) za zavarovanje pod a) in c) označenih stvari;

e) primeren znesek za obrabo teh predmetov, v kolikor se to že ni vpoštevalo pri stroških za vzdrževanje in dopolnitev materiala in orodja.

Pri zakupih je odbiti plačano zakupnino in vrednost kakih drugih postranskih davščin, ki jih mora dajati zakupnik, vendar se pa ne sme odbiti najemščina za stanovanje, katero rabi zakupnik zase in za svojo družino.

d) Dohodki iz službenih in mezdnih prejemkov (§§ 167., 168. zak.).

Med te dohodke spadajo zlasti:

1. Plače, osebne doklade, aktivitetne doklade, nagrade in vsi drugi v naprej določeni (stalni) prejemki v denarju ali prirodninah (naturalijah) uradnikov, nameščencev in služabnikov države, javnih združb in zavodov in pa vseh društev in družb; naposled zasebnih uradnikov in zasebnih služabnikov vsake vrste.

2. Prispevki, ki so za prehrano odkazani svetnim duhovnikom in udom redovnih družb iz državnega zaklada, javnih zakladov in od občin, zlasti dopolnila kongrue.

3. Vsi drugi užitki, ki pripadajo v točkah 1. in 2. imenovanim osebam iz njihovega službenega razmerja ali njihovega poklica ali z ozirom na ta poklic, kakor so tantijeme, navzočnine (prezenčne takse), kolegnine, preizkuševalnine (takse za preizkušnje), štolne pristojbine, mezde po dogovoru (akordne) in kosu, provizije i. dr. (premenljivi prejemki).

4. Pokojnine in preskrbnine vsake vrste, katere prejemajo v točkah 1. in 2. imenovane osebe, dalje

častniki po svoji začasni ali stalni upokojitvi ali po drugače nastalem izstopu iz aktivne službe, in pa enaki užitki, ki jih prejemajo vdove in sirote imenovanih oseb od službodajalca ali iz zakladov in blagajnic, v katere plačujejo službodajalci. Prejemki častnikov na dopustu s čakarino niso obseženi v tukaj naštetih užitkih.

Prejemki iz službenih in mezdnih prejemkov, ki smo jih tu navedli dobesedno po § 167. zakona o osebnih davkih, niso naštetí taksativno, torej so davku podvrženi tudi drugi podobni prejemki.

Razen dajatev v gotovem denarju je vpoštevati tudi vrednost naturalnih prejemkov, vštevši najemnó vrednost prostega stanovanja. Tistih službenih stanovanj ali v porabo prepuščenih zemljišč, za katere se kaj utrže na plači itd. pri državnih uradnikih (n. pr. naturalna stanovanja glavarjev, železniških in nekaterih gozdnih uslužbencev itd.), ni zaračunati pri davku zavezaníh dohodkih, istotako se pa tudi utržek pri plači ne more vračuníti med stroške, ako isti velja za najemnino ali zakupnino.

Pri državnih uradnikih, kateri bi prejemali naprej določeno stanarino, ako bi ne uživali naturalnega stanovanja, se smatra ta stanarina za vrednost naturalnega stanovanja. V vseh drugih slučajih se pa določa vrednost stanovanja po istem merilu, kakor smo jo določili pri ocenitvi užítne vrednosti ne v našem danih poslopij ali delov poslopij.

Pod št. 3. so naštetí premenljivi prejemki. Sem spadajo tudi postranski užitki, ki se ne opirajo na izrecen dogovor, kakor so božični in novoletni pribojški i. dr., ki jih pa službodajalec podeljuje ali dovoljuje nameščencem tudi brez takega dogovora. Dalje spadajo sem dohodki, katere prejemajo nekateri javni in zasebni nameščenci ali sluge (kakor šolski sluge, vratarji, hišni oskrbniki, cerkovniki, organizisti, natakari i. dr.) po stari navadi iz darov povodom službenih opravkov ali ob določenih priložnostih od drugih oseb in ne od svojih službodajalcev.

Upravno sodišče je v zadnjih letih v posebnih slučajih odločilo, da enkratna miloščina, ki se podeli službojemalcu pri upokojitvi, ni podvržena dohodnini, pač pa odpravnina (odškodnina),

ki se da v zmislu službene pogodbe mesto bodoče pokojnine. Ako pa uslužbenec ni imel nobene pravice do odpravnine kakor tudi ne do pokojnine, se odpravnina ne more obdačiti. Odpravnina, ki se izplača uslužbencu za predčasni odpust iz službe, se kot enkratni dohodek z vsem zneskom obdači z dohodnino (ne s plačarino — glej zadaj poglavje o plačarini) v letu, ki sledi letu, ko se je izplačala. Po nazoru upravnega sodišča remuneratione državnih uradnikov niso dohodnini podvržene, ako gre za izredne, ne ponavljajoče se dohodke.

Od službenih in mezdnih prejemkov se sme odbiti:

1. Plačarina od višjih službenih prejemkov (glej poglavje o plačarini) z dokladami vred, službena taksa ter kolki za pobotnice;

2. prispevki, ki jih plačujejo aktivni državni uradniki v pokojninski zaklad;

3. stroški za zavarovanje za življenje, morebitna gostaščina, obresti od zasebnih dolgov in drugi zneski, kakor smo jih navedli pri poglavju »Odbitki«. V napovedi so ti odbitki navesti na drugi strani.

Dohodki duhovščine posebej.

Kot splošno pravilo velja tudi pri priredbi dohodnine za duhovnike, da je treba napovedati vse prejemke v resnični visokosti po odbitih dopustnih stroških.

Kot dohodki pridejo zlasti v poštev:

1. Dohodki iz zemljišč, poslopij in glavnice, ki spadajo k beneficiju.

2. Mašne ustanove in štolne pristojbine po spodaj navedenih določbah, kakor tudi vsi darovi, katere dajo župljani duhovnikom z ozirom na njihov poklic.

K zadnjim je šteti zlasti tiste darove, ki se po stari navadi dajo ob priliki duhovnih funkcij (krst, blagoslovljenja i. dr.) in se bolj ali manj redno ponavljajo ob gotovih časih (Velika noč, kvatri, žetev i. dr.).

3. Morebitno dopolnilo kongruue.

4. Vsi tisti dohodki, ki ne pripadajo duhovnikom z ozirom na njihovo cerkveno stališče, temveč na podlagi zasebno-pravnih razmer.

Za prejemke, ki so naštetí pod 1., 3. in 4., kakor tudi za preračunanje stroškov in odbitkov veljajo splošna določila tudi za duhovnike. Pri določitvi denarne vrednosti stanovanja se vpoštevajo le prostori, ki se rabijo v resnici za stanovanje davčnega zavezanca in njegove služinčadi, ne pa tudi prostori, ki služijo posredno ali neposredno javnim namenom, kakor župne pisarne, arhivi, sobe, ki so določene s a m o za prenočevanje ob priliki kanoničnih vizitacij in podobnih namenov.

Štolnino je v zmislu § 202., odst. 5. zak., napovedati le v tistem znesku, katerega je deželna vlada potrdila v zadnji predloženi fasiji v svrhu dopolnila kongrue, m a š n e u s t a n o v e pa, ki po zakonu z dne 19. septembra 1898, št. 176 drž. zak., pri odmeri dopolnila kongrue ne pridejo več v poštev, se morajo napovedati v znesku, ki se je v resnici dosegel. (Izvleček iz ukaza c. kr. finančnega ministrstva na deželna predsedstva z dne 14. januarja 1901, št. 2103.) Glede dohodkov duhovščine navajamo še te-le odločbe upravnega sodišča:

Prejemki duhovnikov iz manuvalnih maš so kot darovi ali darovom podobne naklonitve le tedaj oproščeni dohodnine, če se izkažejo kot i z r e d n i, ne pa bolj ali manj redno se ponavljajoči prejemki.

Kot službeni stroški se morejo smatrati pri duhovnikih samo izdatki, ki zadevajo njihovo službo, torej »officium«, ne pa izdatki glede »beneficija«.

Stroške, ki jih je imel kaplan, kateri je bil imenovan župnikom na drugem kraju kakor je služboval do sedaj, vsled prevažanja svojega pohištva itd., se ne morejo odbiti od dohodkov, pač pa stroški, ki jih ima župnik za nabavo pohištva, ki je določeno za sobo kanoničnih vizitatorjev, ker take stroške provzročajo zahteve službe.

Pri podatkih iz službenih in mezdnih prejemkov se povračila za službene stroške ne vpoštevajo. Ne morejo se torej šteti v dohodke dijete in popotne pristojbine, popotni pavšali, substitucijske pristojbine in

voznine dvornih in državnih uradnikov, istotako se pa tudi na službenih potovanjih, substitucijah itd. nastali izdatki ne smejo šteti med odbitke.

Pri funkcijskih dokladah se le en del šteje med dohodke, tako pri deželnih predsednikih 20 odstotkov, splošno pa 50 odstotkov.

Znesek za obleko pri finančni straži se smatra kot povračilo za službene stroške, ne pa takozvani posteljni relutum. Pristojbine za ponočno službo pri poštnih in železniških uradnikih so povračila za službene stroške.

Doklade, ki se dajo uslužbencem državne železniške uprave ob priliki gradb železnic, so kot potni pavšali popolnoma, kot gradbene doklade z dvema tretjinama davka proste.

Ako žele osebe, ki niso nameščene v dvorni ali državni službi, da naj se za službeni potrošek prejeta odškodnina oprusti davka, morajo na zahtevo davčne oblasti ali komisije dokazati, da so, oziroma v kateri meri so uporabile podeljeno odškodnino za stroške, ki so zvezani z njihovimi službenimi opravki.

e) **Dohodki iz glavniške imovine** (§§ 169. do 171. zak.).

Dohodki iz glavniške imovine obsegajo vse prejemke iz imovinskih predmetov, ki niso obseženi v nobeni drugi vrsti dohodkov, in to brez razločka, so-li ti prejemki zavezani rentnemu davku (rentnini) ali ne.

K dohodkom iz glavniške imovine spadajo zlasti:

1. Obresti od državnih, javnih, zakladnih in stanovskih obligacij, od deželnih, okrajnih in občinskih posojil ne glede na to, ali so te obresti in rente zavezane rentnini ali ne.

2. Obresti od vseh, kakorkoli imenovanih javnih ali zasebnih pismeno potrjenih ali nepotrjenih, zavarovanih ali nezavarovanih posojil, dolžnih terjatev, zastavnih pisem, hipotekarnih posojil, posojil na priprosto dolžno pismo, na menico; nadalje obresti od kupninskih ostankov, kontokorentnih terjatev, varščin (kavcij), depozitov, blagajniških listov, hranil-

nih vlog, hranilniških vlog itd. brez vsake izjeme, torej zlasti tudi brez razločka, so-li te obresti ali rente zavezane rentnini ali ne.

3. Eskomptni dobički, ki stopijo na mesto obresti.

4. Obresti in dividende od vsakovrstnih delnic, prednostnih delnic, prioritet vsake vrste, od opravičnih deležev, združenih deležev, kuksov itd., in sicer od domačih in vnanjih papirjev te vrste, vštevši tudi delnice, prioritete (prednostne) delnice in prioritete takih podjetj, ki so oproščene pridobnine.

5. Zakupnine iz zakupa obrtov, obrtnih pravic in drugih niti zemljiškemu niti hišnemu davku podvrženih predmetov. Zakupnine za predmete, ki so podvrženi zemljiškemu ali hišnemu davku, se vpoštevajo pri dohodkih iz zemljišča in poslopij.

6. Rente vsake vrste, izvzemši tiste, ki so neposredno poplačilo za storjeno službo in take pokojnine in preskrbnine — torej:

a) rente (dedne rente, časne rente, životne rente), katere dajejo zavarovalnice in preskrbovalnice, pokojninske blagajnice, vdovske blagajnice ali druge blagajnice in zavodi podobne vrste proti določenim vlogam, ali katere se opirajo na kako darilo, ustanovo ali odredbo poslednje volje ali pa na kak rentni kup;

b) odkupne ali odškodbene rente, izgovorjeni užitki, dosmrtni pridržki, prejemki iz pravic do užitkov, služnosti, pravice do užitka in do stanovanja, zemljiška bremena in podobne pravice;

c) deleži, ki jih prejemljejo imetniki karteliranih podjetj tedaj, kadar ustavijo ali omeje obrat svoje podjetbe;

d) drugačna tekoča plačila, dajatve in podpore, v kolikor se je dajatelj pravomočno k dajanju zavezal ali je k temu zavezan po zakonu ali sodniški sodbi: kakor so dajatve alimentacije, apanaže i. dr.;

e) tekoči prejemki za opust izvrševanja ali prepust izvrševanja pravic, patentov, privilegijev, iznajdb pravic do predstav in drugačnih storiteljskih pravic i. dr.; dobički iz žrebcev, loterij in iger.

Obresti in rente je prišteti dohodkom v znesku, ki se je resnično dosegel.

Zvišanje ali znižanje kurzne vrednosti se pušča pri dohodkih od vrednostnih papirjev v nemar, ako papirji ne spadajo k obratni glavnici kakega trgovskega opravila. Če se pa nakup in prodaja vrednostnih papirjev vrši kot špekulacijsko opravilo, vpoštevajo se dobički in izgube pri prodaji papirjev. Tudi izgube pri izžrebanju srečk se vpoštevajo. Obresti, ki so obsežene v brezobrestnih glavniških terjatvah, pri katerih se povrne večja kakor prvotno dana glavnica, se prištevajo dohodkom tistega leta, v katerem se prejmejo s povrnjeno glavnico vred.

f) **Drugačni dohodki.**

Doslej navedene vrste dohodkov niso naštetе taksativno. Z drugimi vrstami dohodkov je ravnati pri ocenitvi dohodkov kakor pri onih vrstah dohodkov, ki jim prihajajo najbliže po svoji kakovosti.

Primer za to so tantijeme upravnih svetnikov, katere so sicer davku zavezani prejemki, pa ne spadajo niti med dohodke iz službenih in mezdnih prejemkov niti med dohodke iz glavniške imovine. Ž njimi je ravnati slično, kakor z dohodki iz glavniške imovine.

Po členu III. osebno-davčne novele so poleg dohodnine podvržene tantijeme, navzočnine in druge odškodbe, ki jih prejemajo udje načelstva, upravnega sveta ali nadzorstva delniških družb ali komanditnih družb na delnice še **posebni davščini**, ki znaša 10 odstotkov in se odteguje po družbi sami že pri izplačevanju teh prejemkov. Če so pa take osebe nameščene s službeno pogodbo kot ravnatelji s stalnimi plačami, so njihovi po pogodbi določeni prejemki od družbe zavezani plačarini, ne pa tantijemskemu davku. Če skupna vsota vseh takih po družbi izplačanih prejemkov ne doseže 5000 K, se ne odteguje posebna davščina.

K drugačnim prejemkom spadajo tudi dohodki deželnih glavarjev, deželnih odbornikov itd., ki se

ravnajo po določbah glede dohodkov iz službenih prejemkov, in sicer se vzame za podlago obdačenju tisti del prejemkov, ki presega znesek dijet, katere bi ti funkcionarji prejeli, ako bi deželnozborsko zasedanje trajalo celo leto. Pri prejemkih županov se kakor pri službenih prejemkih povračila za službene stroške ne štejejo med davku zavezane dohodke.

Državnim in deželnim poslancem, udom davčnih komisij, porotnikom i. dr. pristojeci prejemki, prične ne itd. se štejejo kot odškodnina za službeni potrošek in so torej davka prosti.

Izmera davka (§ 172. zak.).

Dohodnina znaša vsako leto pri dohodkih

	nad K	do všteti K	davek K	Povišek za manj obtežena gospodarstva	
				z 10%	s 15%
1. stopinja	1.600	1.700	13·60		
2. „	1.700	1.800	15·20		
3. „	1.800	1.900	17·—		
4. „	1.900	2.000	18·70		
5. „	2.000	2.200	20·40		
6. „	2.200	2.400	24·40		
7. „	2.400	2.600	28·50	31·35	32·77
8. „	2.600	2.800	32·60	35·86	37·49
9. „	2.800	3.000	36·70	40·37	42·20
10. „	3.000	3.300	40·80	44·88	46·92
11. „	3.200	3.400	44·90	49·39	51·63
12. „	3.400	3.600	49·—	53·90	56·35
13. „	3.600	3.800	55·10	60·61	63·36
14. „	3.800	4.000	61·30	67·43	70·49
15. „	4.000	4.400	69·50	76·45	79·92
16. „	4.400	4.800	79·50	87·45	91·42
17. „	4.800	5.200	90·—	99·—	103·50
18. „	5.200	5.600	100·50	110·55	115·57
19. „	5.600	6.000	112·50	123·75	129·37
20. „	6.000	6.600	127·—	139·70	146·05
21. „	6.600	7.200	145·50	160·05	167·32
22. „	7.200	7.800	164·—	180·40	188·60
23. „	7.800	8.400	184·50	202·95	212·17
24. „	8.400	9.200	207·—	227·70	238·05

		nad		do všteti	davek	povišek za manj obtežena gospo-	
		K	K	K	K	darstva	
						z 10%	s 15%
25.	„	9.200	10.000	234.—	257·40	269·10	
26.	„	10.000	11.000	273.—	300·30	313·95	
27.	„	11.000	12.000	309.—	339·90	355·35	
28.	„	12.000	13.000	348.—			
29.	„	13.000	14.000	387.—	itd.	itd.	
30.	„	14.000	15.000	428.—			
31.	„	15.000	16.000	469.—			
32.	„	16.000	17.000	510.—			
33.	„	17.000	18.000	552.—			
34.	„	18.000	19.000	597.—			
35.	„	19.000	20.000	643.—			
36.	„	20.000	22.000	706.—			
37.	„	22.000	24.000	793.—			
38.	„	24.000	26.000	886.—			
39.	„	26.000	28.000	978.—			
40.	„	28.000	30.000	1071.—			
41.	„	30.000	32.000	1169.—			
42.	„	32.000	34.000	1267.—			
43.	„	34.000	36.000	1365.—			
44.	„	36.000	38.000	1463.—			
45.	„	38.000	40.000	1561.—			
46.	„	40.000	44.000	1705.—			
47.	„	44.000	48.000	1905.—			
48.	„	48.000	52.000	2106.—			
49.	„	52.000	56.000	2307.—			
50.	„	56.000	60.000	2513.—			
51.	„	60.000	64.000	2719.—			
52.	„	64.000	68.000	2935.—			
53.	„	68.000	72.000	3152.—			
54.	„	72.000	76.000	3378.—			
55.	„	76.000	80.000	3615.—			
56.	„	80.000	84.000	3852.—			
57.	„	84.000	88.000	4089.—			
58.	„	88.000	92.000	4336.—			
59.	„	92.000	96.000	4584.—			
60.	„	96.000	100.000	4841.—			

Pri dohodkih nad 100.000 K do všteti 200.000 K se zvišuje vsaka stopnja za 4000 kron, davek pa za 268 K; pri dohodkih nad 200.000 kron do všteti 210

tisoč kron znaša davek 12.030 K; pri dohodkih nad 210.000 K se zvišuje vsaka stopnja za 10.000 K, davek pa za 670 K.

Davek je vendar odmerjati tako, da ne sme od dohodkov višje stopnje po odbitku davka nikdar ostati manj, nego ostane od najvišjih dohodkov prve nižje stopnje po odbitku davka, ki na slednjo odpada.

Kadar se pri osebah z deloma davka prostimi dohodki (glej prvo poglavje št. II., III.) obdavčujejo dohodki, ki ne presegajo 1600 K, znaša dohodnina pri dohodkih

nad K	do všteti K	davek K
1500	1600	12.—
1400	1500	10:80
1350	1400	9:60
1300	1350	8:80
1250	1300	8.—
1200	1250	7:20

Pri dohodkih, ki znašajo pri gori omenjenih osebah 1200 K ali manj, se vsaka stopnja znižuje za 50 K, davek pa za 30 vinarjev.

Pri častnikih, vojaških dušnih pastirjih in drugih vojaških osebah, katere prejemajo razen dohodnini podvrženih dohodkov tudi aktivitetne prejemke, je preračunati od davčnega postavka, ki pripada na vse dohodke davčnega zavezanca, tisti delež, ki pripada razmeroma na davku zavezane dohodke. Plaćati se mora tisti davčni postavek, ki je temu deležu najbližji. Kadar bi bil preračunjeni znesek ravno v sredi med dvema davčnima postavkoma, je odmeriti nižji davčni postavek.

Na primer: Častnik, čigar aktivitetni prejemki znašajo 8000 K, ima razen tega še davku zavezanih dohodkov za 8000 K. Na 16.000 K pripada davčni postavek 469 K, polovica tega (od davku zavezanih prejemkov) znaša 234 K 50 h, temu znesku najbližji je davčni postavek 234 K. Torej ima ta častnik plăčati 234 kron.

Nadavek (povišek) za manj obremenjena (obtežena) gospodarstva (§ 172. a).

Osebnodavčna novela ima v novem § 172. a določbo, ki občutno zadeva zlasti samce; zato se tudi davek, ki ga določa ta točka osebnodavčne novele, čeprav ne povsem primerno, imenuje samski davek ali davek na samce. § 172. a namreč določa: Za davčne zavezanca z davku zavezanimi dohodki nad 2400 kron, h kojih gospodarstvu ne pripada nobena oseba, katere morebitni dohodki bi se po § 157. priredili skupno, zviša se po predstojenih določbah preračunjena dohodnina za 15 odstotkov, za davčne zavezance, h kojih gospodarstvu ne pripada več nego ena taka oseba, za 10 odstotkov zneska, ki bi se imel predpisati po zmislu predstojenih določb.«

Kahor smo že videli na strani 7., se dohodkom glavarja gospodarstva prištevajo dohodki pripadnikov tega gospodarstva (žene, v oskrbi davčnega zavezanca stoječih staršev, otrok, vnukov itd.). Ako davčni zavezanec nima skrbeti za take pripadnike hišnega gospodarstva, mora plačevati polni nadavek ali povisek, t. j. 15 odstotkov, če pa mora skrbeti za eno tako osebo, n. pr. za ženo brez otrok, potem mu je plačati le 10 odstotni nadavek k redni dohodnini. Davku zavezani dohodki pa morajo znašati v obeh slučajih čez 2400 kron, ker bi mu sicer ne bilo treba plačati nobenega poviška. Samec z davku zavezanimi dohodki 3300 kron bi moral torej plačati dohodnine 44 kron 90 vinarjev in 15 odstotni nadavek = 6 kron 73 vinarjev, skupno torej 51 kron 63 vinarjev.

Pri tem splošnem pravilu pa zakon dovoljuje nekatere bistvene izjeme. Vračunati je namreč treba pri uporabi te določbe osebe, ki smo jih tudi našli na strani 8. v 2. odstavku (ne v skupnem gospodarstvu živečo ženo, roditelje, otroke [zete in sinahe] i. pod. ter obratno), ako davčni zavezanec tem osebam daje redne prispevke, ki znašajo več nego 5 odstotkov njegovih dohodkov. Ako bi

spredaj omenjeni samec pošiljal redno svojemu očetu po 20 kron na mesec, torej na leto 240 kron, kar znaša več nego 5 odstotkov njegovih dohodkov, bi mu bilo treba plačati le nadavek 10 odstotkov, ker se smatra, da podpirani oče pripada v njegovo gospodarstvo. Istotako se mora vračuniti izročitev takemu prispevku odgovarjajočega premoženja, da se dotične osebe preskrbe, n. pr. ako oče da doto svoji hčerki.

Druga taka izjema je glede pripadnikov hišnega gospodarstva, ki imajo delovne dohodke, ki se pri obdačbi ne prištevajo dohodkom glavarja gospodarstva. V takem slučaju se ne odmerja nadavek, čeprav se dotične osebe obdačujejo posebej.

Sinovi, za katere morajo starši plačevati roditeljsko takso po zmislu zakona o vojaški taksi, se tudi vračunijo med pripadnike hišnega gospodarstva po § 172. a, istotako v oskrbi davčnega zavezanca stoječi potrebni bratje in sestre ter svaki in svakinje do drugega kolena.

Tisti davčni zavezanci, ki so izredili dva ali več otrok, ne plačujejo nobenega nadavka, ako njihovi davku zavezani dohodki ne presegajo 4800 kron.

Osebnodavčna novela prepušča dalje komisijam, da smejo primerno znižati povišek pri osebah z dohodki do 12.000 kron, ki so radi kake hibe navezane na postrežbo tujih oseb, in tudi pri osebah z davku zavezanimi dohodki nad 4800 kron do 12.000 kron, ki so izredili dva ali več otrok.

Vpoštevanje rodbinskih razmer (§§ 173. in 174. zak.).

Kadar ima glavar gospodarstva razen svoje zakonske žene preskrbljevati več nego enega rodbinskega uda in njegovi dohodki ne presegajo 2400 kron, zniža se davčni postavek za vsakega nadaljnje ga uda za eno stopnjo, če pa presegajo njegovi dohodki 2400 kron toda ne 4800 kron, se pričinja zniževati davčni postavek še le pri tretjem rodbinskem udu, in sicer tudi za eno stopnjo za vsakega uda.

Pri tej določbi se ne smejo več šteti rodbinski udje, ki se uporabljajo trajno v gospodarstvu in se njihova prehranitev že vračuni med obratne stroške.

Pri presoji vprašanja, ali ne presegajo dohodki hišnega gospodarja 2400 kron, oziroma 4800 kron, so merodajni dohodki, ki se dobe, ako se odštejejo vsi dopustni odbitki (glej poglavje o odbitkih).

Za uporabo sprednjih določb je merodajen stan družine ob pričetku leta.

Pri dohodkih nad 4800 K se število rodbinskih udov splošno ne vpoštevata.

Vendar je pa komisiji dovoljeno ozirati se na posebne razmere, ki bistveno kratijo plačilno zmožnost davčnega zavezanca, v kolikor se na nje ni oziralo na podlagi prvega odstavka tega poglavja, tako da se pri davku zavezanih dohodkih, ki ne presegajo 12.000 kron, davčni postavek zniža kvečjemu za tri stopnje (§ 174. zak. o os. davk.).

Kot razmere take vrste se vpoštevajo samo izredne obtežitve po vzdrževanju in vzgoji otrok (n. pr. pri gluhih, slepih, hromih in takih otrokih, ki se vzgajajo zunaj doma), po dolžnosti, skrbeti za uboge svojce, po trajni bolezni, zadolženosti in posebnih neugodah, potem po pozivu v vojaško službovanje (mobilizaciji, orožni ali službeni vaji).

Pri davčnih zavezancih prvih šestih stopinj se more iz teh razlogov davek znižati tudi za več nego tri stopnje, in torej eventualno davek popolnoma odpustiti.

Znižanje davčnega postavka za več nego eno stopnjo ali oproščenje kakega davčnega zavezanca, stoječega na višji nego prvi davčni stopnji, se sme skleniti le z večino dveh tretjin glasov.

Ako se komisija poslužuje pravice, znižati davek, mora v svoji odločbi natančno povedati dejanske okoliščine, ki so jo naklonile k temu.

Če davčni zavezanec zahteva, da se mu dovoli znižanje po § 174. zak. o os. davk., mora po judikaturi upravnega sodišča komisija o tem sklepati in svojo odločbo davkoplačevalcu sporočiti.

Kraj za obdačbo (§ 176. zak.).

Dohodnina se odmerja in predpisuje tam, kjer ima davku zavezana oseba svoje redno domovališče. Če pa v tem oziru prihaja vpoštev več cenilnih okrajev, tedaj se davek odmerja in predpisuje v tistem cenilnem okraju, v katerem plačuje dotični davčni zavezanec najvišji znesek neposrednih davkov.

Avstrijski podaniki, ki imajo izven Avstrije svoje domovališče, se obdačujejo v cenilnem okraju domovinske občine, tisti davčni zavezanci pa, ki niso pripadniki avstrijskih dežel, se obdačujejo v enakem slučaju v tistem cenilnem okraju, v katerem se nahaja njihov davku zavezan vir dohodkov, oziroma, če imajo več takih dohodnih virov, vir njihovih največjih dohodkov.

Organi za davčno priredbo (§§ 177. in 178. zak.).

Priredba dohodninskega davka se razdeljuje med davčna oblastva (okrajna glavarstva, ozir. davčne administracije) in med komisije na ta način, da davčna oblastva izvršujejo vse priprave za ocenitev dohodkov, komisija pa dohodke ocenjuje in določa davčne postavke na podlagi svoje ocene.

Imamo pa dvojne komisije, in sicer:

a) cenilne komisije, in to okrajne komisije za obseg političnega okraja, in krajne komisije za mesta in obrtnijske kraje z več nego 10.000 prebivalci (Ljubljana, Celovec, Celje, Maribor, Ptuj, Trst [mesto], Pulj, Gorica);

b) prizivne komisije za vso deželo.

Cenilne komisije so poklicane poizvedovati dohodne razmere in določati davčne postavke, prizivne komisije pa odločujejo o pritožbah zoper postopanje cenilnih komisij, zlasti pa o prizivih zoper davčne postavke, ki jih ugotavljajo cenilne komisije.

Sestava cenilnih komisij (§§ 179.— 181. zak.).

Število udov cenilne komisije določuje z ozirom na velikost in dohodne razmere cenilnega okraja finančni minister, in sicer obstoje v slovenskih pokrajinah cenilne komisije iz 6, ozir. 12 udov. Predsednika imenuje finančni minister, in sicer po navadi davčnega referenta dotičnega političnega okraja. Polovico udov volijo dohodninski zavezanci cenilnega okraja, polovico jih pa imenuje finančni minister. Od imenovanih udov pa sme kvečjemu polovica, od lihega števila pa vsekakor dva pripadati stanu aktivnih državnih uradnikov. Imenovane smejo biti tudi osebe, ki niso podvržene dohodnini in ne stanujejo v istem cenilnem okraju; pri imenovanju se je pa ozirati na to, da so v vsakem cenilnem okraju navadne vrste dohodkov zastopane kolikor možno enakomerno.

Predsedniku in vsakemu udu cenilne komisije je pridejati namestnika, ki se imenuje, oziroma voli, kakor smo videli pri predsedniku, ozir. pri udih cenilne komisije.

Udje cenilne komisije in njihovi namestniki se volijo v treh volilnih skupinah. V ta namen se vse dohodnini zavezane osebe cenilnega okraja po padajočem redu letne dohodnine, ki jim je bila odmerjena, uvrste v posebni zaznamek. Pri enakem davku odločuje žreb o razvrstitvi. Dohodnina, ki jo morajo plačevati vse zaznamovane osebe, se razdeli na tri enake dele. Tisti volilni upravičenci, ki po zaporedoma tekočih številkah zaznamka plačujejo prvo tretjino skupne davčne vsote, spadajo v prvo, tisti, ki plačujejo drugo tretjino, spadajo v drugo, ostali volilni upravičenci pa v tretjo volilno skupino. Kadar bi bilo pri sestavi volilnih skupin treba razdeliti davek posameznega volilnega upravičenca, tedaj ga je prišteti tisti volilni skupini, h kateri spada večji znesek davka.

Če je v kakem cenilnem okraju manj nego 42 volilnih upravičencev, je na sličen način namesto treh napraviti dve volilni skupini.

Vsaka volilna skupina voli enako število komisijskih udov in namestnikov.

Volitve v cenilne komisije (§ 183. zak.).

V cenilne komisije se voli na sedežu in pod vodstvom političnega oblastva prve stopnje.

Voli se z uradnimi glasovnicami, in sicer ločeno ude in namestnike. Volilni upravičenec more s svojim podpisom opremljeno glasovnico oddati osebno ali jo pa frankovano poslati po pošti volilnemu komisarju tako, da jo prejme vsaj do konca volitev. Aktivna volilna pravica pristoji samo tistim dohodnini zavezanim osebam, ki uživajo vse državljske in politične pravice. Nedoletniki in pod varstvom stoječe osebe morejo svojo volilno pravico izvrševati po zakonitih zastopnikih.

Voljen je tisti kandidat, ki je dobil relativno največ glasov, pri enakem številu glasov pa odločuje žreb, ki ga potegne volilni komisar.

Pravni pomočki v volilnem postopanju (§§ 184. do 187. zak.).

Uvrstitev dohodnini zavezanih oseb v posamezne volilne skupine, ki jo mora izvršiti davčno oblastvo prve stopnje (okrajno glavarstvo, oziroma davčna administracija), treba je vsaj štiri tedne pred volitvami razgrniti v uradnem prostoru davčnega oblastva na vpogled davčnih zavezancev. Pri tem se obenem odloči neodložljiv rok osmih dni, tekom katerih se more vložiti proti uvrstitvi kaka pritožba.

Vpogledati v zapisnike o uvrstitvi smejo samo dohodnini zavezane osebe dotičnega cenilnega okraja med navadnimi uradnimi urami. Prepisovanje zapisnikov, oziroma izvlečki iz njih niso dovoljeni.

Vsak davkoplačevalec se sme pritožiti le proti uvrstitvi svoje osebe. Pritožbe se vlagajo pri davčnih oblastvih prve stopnje in so kolka proste. O vloženih pritožbah, ki pa ne zavirajo izvršitve veljavnih volitev, odloča finančno (deželno) ravnateljstvo.

Obenem z razgrnitvijo volilnega imenika prično davčna oblastva razpošiljati volilna poverila po uradnem formularju, kateremu poverilu je priložena po ena glasovnica za volitev udov in njihovih namest-

nikov. Glasovnice so v raznih barvah za posamezne volilne skupine. Poverila in glasovnice vračajo občine proti prejemnicam.

Davčna oblastva morajo v sporazumu s političnimi oblastvi določiti kraj in čas volitve tako zgodaj, da je možno to priobčiti v poverilih.

Natančne določbe glede volitev v cenilne komisije so obsežene v prilogi D k izvršitvenemu predpisu za prvo poglavje osebnih davkov. Ta priloga se lahko dobi brezplačno pri vsakem davčnem oblastvu.

Pritožbe zoper volilno postopanje in zoper izvršene volitve je vložiti v osmih dneh po volitvi pri davčnem oblastvu prve stopnje; o njih odloča finančno ravnateljstvo v sporazumu z deželno vlado (cecarskim namestništvom). Taki prizivi niso na poti sestavi cenilne komisije.

Voliti se smejo samo tiste dohodnini zavezane osebe moškega spola, ki so dokončale 24. leto ter uživajo vse državljske in politične pravice.

Voliti se ne morejo take osebe, ki so zakrivile kak davčni prestop po §§ 239., 240., 242. in 243., v kolikor ni preteklo pet let po pravomočnosti razsodbe.

Volitev smejo odkloniti udje državnega zbora, deželnega zbora, duhovniki vseh veroizpovedanj in aktivni javni učitelji, dvorni, državni, deželni, občinski in javni zakladni uradniki in služabniki ter vojaške osebe, dalje osebe, ki so stare nad 60 let ali imajo na sebi kake ovirajoče telesne hibe, slednjič osebe, ki so bile že šest let nepretrgoma udje kake cenilne ali prizivne komisije, v nastopnih šestih letih.

O dopustnosti odklonitve odloča predsednik cenilne komisije brez vsakega nadaljnjega priziva.

Kadar se volitev v komisijo po očitni krivdi volilnih upravičencev ne izvrši ob pravem času ali kadar se voljenci branijo redno sodelovati, tedaj mora finančni minister poklicati v dopolnitev dotične komisije potrebno število udov in namestnikov.

Ti po finančnem ministru poklicani udje in namestniki imajo iste pravice in dolžnosti kakor voljeni udje in namestniki. Vendar jih je treba precej odpoklicati, ko se da to storiti, ne da bi se motila opravila

komisije, ako se volitev izvrši dodatno, oziroma ako se za osebe, ki se branijo sodelovati, izvrši nova volitev, katero razpiše politično oblastvo, in voljeni udje in namestniki stopijo v komisijo.

O prizivnih komisijah (§ 182. zak.).

Število udov prizivnih komisij v posameznih deželah določa finančni minister. Tako ima prizivna komisija na Kranjskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem po 16, v Trstu in na Štajerskem po 24 udov.

Polovico udov volijo deželni zbori izmed dohodnini zavezanih oseb, kolikor možno oziraje se na razne vrste dohodkov, polovico pa jih imenuje finančni minister. Od števila udov, ki jih imenuje finančni minister, sme kvečjemu polovica pripadati stanu aktivnih državnih uradnikov. Predsednika in njegovega namestnika imenuje finančni minister.

Ude prizivnih komisij volijo deželni zbori na isti način, kakor ga predpisujejo deželni redi za volitev deželnih odbornikov, vendar pa volitev ni omejena na ude deželnega zbora, toda ud prizivne komisije ali njegov namestnik ne sme biti obenem ud ali namestnik v kaki v njenem področju postavljeni cenilni komisiji.

Glede volilnosti in pravice, odkloniti volitev, veljajo tudi za prizivne komisije iste določbe kakor pri cenilnih komisijah. Tudi pri prizivnih komisijah mora finančni minister v dopolnitev komisije sam poklicati potrebno število udov in namestnikov, kadar se volitev v komisije po očitni krivdi volilnih upravičencev ne izvrši o pravem času ali kadar se voljenci branijo redno sodelovati. Kadar deželni zbor ni zbran ob času, ko mine mandat kakega uda ali namestnika, ali kadar se nova volitev izvrši šele po preteku opravilne dobe uda ali namestnika, tedaj ostane do sestave nove komisije, oziroma do vstopa nanovo voljenega uda v opravilu prejšnja komisija, oziroma prejšnji ud in namestnik.

Poslovna doba komisij (§§ 189., 190., 249. zak.).

Komisijski udje in njihovi namestniki so poklicani na šest let. Doslej so bili komisijski udje in njihovi namestniki poklicani le na štiri leta.

Koncem tretjega leta se izloči polovica imenovanih in voljenih udov in namestnikov. Od lihega števila se izločita premenoma večji in manjši del, prvič pa večji del.

Nadomestne volitve in pa imenovanja v nadomestilo pred časom izločenih ali odpoklicanih imenovanih funkcionarjev veljajo za še ostali čas opravilne dobe.

Med opravično dobo se izločijo udje in namestniki s smrtjo, ali pa če pozneje nastopi kak vzrok, radi česar se sme volitev odkloniti, ali pa če izgube pravico biti voljeni (n. pr. vsled konkurza in dejanja pod skrbnika).

Tudi voljenim — kakor še bolj imenovanim udom — sme na predlog komisijskega predsednika finančni minister odtegniti funkcijo, ako ne izpolnjujejo svoje dolžnosti in ne prihajajo h komisijskim sejam.

Za voljene ude in njihove namestnike se vsled takih povodov izvrši nova volitev samo tedaj, kadar število v službi ostalih udov in njihovih namestnikov skupaj ne dosega več določenega števila udov, ali kadar se ne more več napraviti zakonito razmerje med številom voljenih in imenovanih udov.

Po § 249. zak. o os. davkih sme davčno oblastvo udom in njihovim namestnikom, ki večkrat zaporedoma in po prejšnjem opominu izostanejo brez zadostnega vzroka iz komisijskih sej, naložiti tudi globo do 50 kron. Če bi kdo brez opravičevalnega vzroka sploh ne sprejel posla komisijskega uda ali namestnika, sme mu davčno oblastvo naložiti globo do 200 K.

Te kazni se smejo prisojati večkrat zaporedoma, in to tako dolgo, dokler ne izpolni dotični ud svoje dolžnosti ali se je ne odveže.

Poslovanje komisij (§§ 191. do 196., 198., 246. zak.).

Predsednik komisije mora voditi opravila in je odgovoren za pravo uporabo zakona. On sklicuje komisijo, pripravlja in vodi njena dela ter izvršuje njene sklepe. Ako je predsednik zadržan, prevzame predsedništvo njegov namestnik z vsemi pravicami in dolžnostmi predsednika.

Predsednik je posebej odgovoren za to, da se obdačijo vse dohodnini zavezane osebe v cenilnem okraju in da se priredba dohodnine ne opravi površno, on je obenem zastopnik državnih interesov.

Posameznim komisijskim udom sme predsednik, ko so bili zapriseženi, že pred sklicanjem komisije poveriti preizkušanje, oziroma poizvedbe razmer davčnih zavezancev, ki so merodajne za priredbo, in pa razprave z davčnimi zavezanci.

Vsaki komisiji se po finančnem ministru pridoda finančni uradnik kot poročevalec. Le-ta ima samo tedaj glasovalno pravico, kadar je obenem ud komisije.

K vsaki komisijski seji mora predsednik povabiti vse komisijske ude. Vabila se morajo odposlati vsaj osem dni pred sejo. V nadomestilo voljenega uda se sme v komisijo poklicati le voljen namestnik. po možnosti iz iste volilne skupine, v nadomestilo imenovanega uda pa imenovan namestnik, in sicer po možnosti tak, ki zastopa isto dohodno vrsto (n. pr. mesto zadržanega uda trgovca namestnik, ki je tudi trgovec). Ni pa neobhodno potrebno, da bi se pri posameznih sejah ali pri sestavah kakih podkomisij moralo vselej pokazati zakonito določeno razmerje med številom imenovanih in med številom voljenih udov in namestnikov.

V komisijo poklicani namestniki stopijo v vsakem oziru na mesto udov.

Komisije so sklepčne, ako je razen predsednika ali njegovega namestnika navzoča vsaj polovica udov. Ako bi ne došlo sklepčno število udov, je v prihodnjo sejo pismeno povabiti vse ude z dostavkom, da bo komisija sklepčna tudi ne glede na število navzočih udov.

Komisije odločujejo z absolutno (nadpolovično) večino glasov navzočih udov. Predsednik glasuje samo, kadar je na vsaki strani enako število glasov.

Kadar se pri glasovanju o višini kake vsote ne doseže nadpolovična večina glasov, tedaj se glasovi za vsoto, ki je davčnemu zavezancu najbolj neugodna, prištevajo za najbližjo, davčnemu zavezancu ugodnejšo vsoto oddanim glasovom tako dolgo, dokler se ne pokaže nadpolovična večina glasov. Primer: V komisiji šestih udov bi se pokazala ta-le mnenja o višini davčnega postavka, ki ga je naložiti nekemu davčnemu zavezancu: Od komisijskih udov hoče A ceniti dohodke na 1700 K, B na 1800 K, C na 1900 K, D na 2000 K, E na 2400 K, F naposled na 2600 K. Po zgornji določbi se bodo dohodki cenili na 1900 K.

Kadar se razpravlja o obdačenju kakega komisijskega uda, njegove zakonske žene ali oseb, ki so z njim v sorodu ali svaštvu po navzgornji ali navzdolnji vrsti ali do tretjega kolena postranskih vrst, ali kadar se razpravlja o obdačenju gospodarja kakega komisijskega uda, ali kadar utegne kak ud od odločbe pričakovati znatno korist ali škodo, tedaj mora ta ud pred posvetovanjem in sklepanjem oditi. Predsednik mora v enakem slučaju oddati predsedstvo svojemu namestniku ali kakemu navzočemu komisijskemu udu.

V razpravnem zapisniku naj se zabeleži, da se je ravnalo po tej določbi. Komisije namreč morajo napravljati o svojih odločbah in razpravah zapisnike, katere morajo podpisati vsakočasni predsednik in pa dva pri razpravi navzoča uda ali namestnika.

Predsedniki in pa vsi udje komisij in namestniki morajo ravnati ne glede na osebo in po najboljši vednosti in vesti ter strogo v tajnosti imeti komisijske razprave in vse razmere davčnih zavezancev, za katere izvedo pri razpravah.

Tiste ude in namestnike, ki niso državni uradniki, mora predsednik ob nastopu njihovega posla zapriseči tako-le:

»Prisegam pri Bogu Vsemogočnem in Vsevednem, da bom postopal pri komisijskih razpravah ne glede na osebo nepristransko, po najboljši vednosti in vesti, in da bom imel najstrožje v tajnosti, kar izvem po

razpravah sploh, zlasti o razmerah davčnih zavezan-
cev, kakor resnično mi Bog pomaga.

Predsednik jih mora pred zapislego izrecno opo-
zoriti na kazensko določbo § 246 zak. o os. davkih, ki
se glasi:

»Pri odmeri davka udeleženi uradniki in dru-
gačni funkcionarji in pa udje komisij se, ako neupra-
vičeno razodenejo pridobitne, imovinske in dohodne
razmere davčnega zavezanca, za katere so dozvedeli,
zlasti pa, ako razodenejo vsebino davčne izjave ali
napovedi ali o nji opravljene razprave, kaznujejo
zaradi tega pregreška z zaporom do treh mesecev ali
globo do 2000 kron. Z državnimi uradniki se razer
tega ravna po disciplinarnih predpisih.

Kdor okolnosti, ki se iz vpisnikov in izpiskov,
označenih v §§ 58., 181. in 217., dado posneti o pri-
dobitku ali dohodkih kakega davčnega zavezanca,
bodisi same ali v zvezi z drugimi okolnostmi, ki vpli-
vajo na odmero davka, v javnem zboru ali v tiskovini
zlorabi za sovražne napade zoper kakega davčnega
zavezanca, davčno komisijo ali njenega uda, zakrivi
prestop, oziroma če se kaznivo dejanje stori s
tiskovino, pregrešek, ter se mora kaznovati z zapo-
rom do šest mesecev ali z globo do 2000 kron.

Preganja se samo po predlogu vlade, dotičnega
davčnega zavezanca ali komisijskega uda. O takih
deliktih razsojajo redne sodnije.

Take prisege ni treba ponoviti, ako se udje ali
namestniki volijo ali imenujejo vnovič.

Predsedniki in komisijski udje, ki niso aktivni
državni uradniki, imajo pravico do povračila potnih
stroškov in pod gotovimi pogoji tudi odškodnino za
odpadek zaslužka.

Postopanje pri priredbi dohodnine (§§ 199. do 205., 250. zak.).

Davčna oblastva morajo kot pripravo za prired-
bo dohodnine v sporazumu z zaupnimi možmi
(zaupniki) napraviti zaznamek tistih v
svojem okolišu domujočih oseb, o kate-
rih se domneva, da so zavezane dohod-

nini. Istotako je napraviti zaznamek tistih davčnemu oblastvu znanih dohodnih virov, katerih lastniki ne stanujejo v okolišu davčnega oblastva.

Zaupnike, katerih število določa za vsak cenilni okraj finančni minister, volijo za vse kraje z več nego 10.000 prebivalci občinski zastopi, za vse druge okraje v deželah, kjer so okrajni zastopi, n. pr. na Štajerskem, ti okrajni zastopi; v deželah pa, kjer ni okrajnih zastopov, imenuje zaupne može deželni odbor. Za Ljubljano n. pr. ima občinski svet voliti 30 zaupnikov, za okraj ljubljansko okolico imenuje deželni odbor 40 zaupnikov. Funkcijska doba zaupnikov traja, kakor pri udih cenilnih komisij, šest let.

Zaupniki se smejo pozvati na uradni sedež davčnega oblastva, vendar je pa davčnemu oblastvu na voljo dano, da dá zaznamek osebni dohodnini zavezanih oseb napraviti ali popolniti na dotičnem mestu samem. Ni treba, da bi bili zaupniki vselej vsi zbrani v polnem številu, temveč je dovolj, če sodelujeta obenem vsaj po dva.

Če zaupniki to zahtevajo, smejo dobiti povračilo potnih stroškov kakor komisijski udje.

Kadar se zaupniki ne imenujejo ob pravem času ali kadar imenovani zaupniki ne pridejo sploh na določeni dan ali pa ne v potrebnem številu, sme si davčno oblastvo, oziroma njegov odposlanec sam izbrati zanesljive može za zaupnike, da napravi, oziroma izpopolni zaznamek. Vpogled v ta zaznamek davčnim zavezancem ni dovoljen. Zaznamek obstoji za vsako posamezno vanj sprejeto osebo iz posebnega lista (po uradnem obrazcu F). S tem, da se sprejme kaka oseba v zaznamek dohodnini zavezanih oseb, še ni nikakor določeno, da se ji tudi v resnici dohodnina odmeri.

Važen pripomoček za popolno izpolnitev zaznamka dohodnini zavezanih oseb tvorijo hišni in stanovanjski izkazi.

Po § 200. zak. o os. davkih morajo namreč posestniki hiš, v katerih se stanuje, oziroma njihovi namestniki predložiti v roku, določenem po javnem razglasu (po navadi sredi novembra), davčnemu oblastvu izkaz vseh v hiši stanujočih oseb, urejen po stanovanjih, oziroma poslovnih lokalih. Ta izkaz mo-

ra pri oddanih poslopijih izkazovati najemščino in morebitne podnajmodajalce v obliki najemninske napovedi, v kateri je navesti ime, vrsto poklica in pridobitka stanovalcev.

Posamezne stranke in podnajmodajalci pa morajo v istem času vložiti **s t a n o v a n j s k e i z k a z e**, ki se morajo izpolniti v razpredelkih 2 do 9, v kar davčno oblastvo zavezanca lahko prisili z redovnimi kaznimi ali globami. Pri osebah, katerim ni treba vlagati napovedi, pa so zavezane dohodnini, se priporoča, da izpolnijo tudi ostale razpredelke, da davčno oblastvo spozna njihove dohodninske razmere.

Posestnikom hotelov in gostilen ni treba vlagati hišnih izkazov glede potnikov, v kolikor le-ti ne ostanejo pri njih dalje nego tri mesece nepretrgoma, vendar pa morajo vlagati take izkaze lastniki »hotelov garnis«, penzij in enakih.

Pri ne v najem danih, zlasti hišni razredarini podvrženih hišah (na kmetih) davčno oblastvo redoma ne zahteva hišnih izkazov, izvzemši za gradove, vile, ravnateljstvena poslopja in podobne hiše.

Primer za hišni izkaz B, ki je določen za lastnika v najem danih poslopij, in za **s t a n o v a n j s k i i z k a z C**, ki ga morajo izpolniti posamezni glavarji gospodarstva, oziroma **p o s a m e z n i n a j e m n i k i**, in za **z a z n a m e k D**, ki je določen za prebivalce ne v najem danih poslopij, glej v prilogi.

Nadaljnji pripomoček za priredbo dohodnine tvori **n a z n a n i l o o i z p l a č a n i h s l u ž b e n i h p r e j e m k i h**. Vsak, kdor je dolžan za eno osebo na leto izplačati več nego 1600 K službenih prejemkov, bodisi stalnih, bodisi premenljivih, mora namreč vsako leto predložiti davčnemu oblastvu **n a z n a n i l o o o s e b a h**, ki imajo pravico do teh prejemkov, na posebnem, uradno izdanem vzorcu.

Tudi za predložitev teh naznanil se delodajalci pozovejo s posebnim razglasom. Obrazec teh naznanil glej v prilogi.

Ako službodajalci ne vložijo pravočasno naznanil (po navadi do konca januarja, za leto 1914. do 15. aprila), pozovejo se še posebej in se morejo tudi z redovnimi kaznimi prisiliti, da vložijo naznanila.

Za izkaze, ki jih dajo dvorne in državne blagajnice, je merodajen manipulacijski predpis, izdan z odlokom c. kr. finančnega ministrstva z dne 3. novembra 1899, št. 59.826, št. 209. drž. zak.

V naznanilih je navesti tudi znesek, katerega so dejansko dosegli izplačani stalni in premenljivi prejemki v davčnem letu preidočem letu. Kadar še niso obstajali prejemki skozi vse leto ali so se izpremenili med letom, tedaj je povedati na č in (nastop službe, zvišanje ali znižanje prejemkov, izstop iz službe) in č a s t e p r e m e m b e (dan, katerega je nastopila prememba, oziroma dan, od katerega do katerega so bili izplačani prejemki) in p a l e t n i z n e s e k ter v r e s n i c i i z p l a č a n i z n e s e k.

Naznanila prejema praviloma tisto davčno oblastvo, v čigar okolišu se nahaja stanovanje službo-dajalca, oziroma podjetje samo. Če kak službojemalec stanuje v okolišu drugega davčnega oblastva, se to davčno oblastvo po davčnem oblastvu, ki prejme naznanilo, primerno obvesti. Na prošnjo službo-dajalca se sme dovoliti, da se za službojemalce, kateri se morajo obdačiti v drugem okraju, pošlje naznanilo naravnost pristojnemu davčnemu oblastvu.

Osebe, katerih davku zavezani letni dohodki presegajo 2000 kron, morajo vsako leto v roku vsaj enega meseca, katerega določi z javnim razglasom finančno deželno oblastvo (po navadi do konca janu- arja, za leto 1914. do 15. aprila) pri pristojnem davč- nem oblastvu vložiti **napoved** o svojih davku z a v e z a n i h d o h o d k i h n a u r a d n o i z d a - n e m o b r a z c u. Osebam, katerih davku zavezani dohodki ne presegajo 2000 kron, praviloma ni treba podajati napovedi in so v to zavezane samo, kadar jih posebej pozove davčno oblastvo ali predsednik priredbene komisije, vendar pa imajo te osebe vselej pravico podajati napovedi.

Napoved se sme vložiti pismeno ali pa podati ustno na zapisnik. Davčni zavezanci, katerim ni došel obrazec za napoved, morejo ga dobiti brezplačno pri davčnih oblastvih, oziroma tudi pri davkarijah.

Napoved se lahko poda tudi po pooblaščenju; v to zadostuje pismeno, na zastopstvo v davčnih zadevah se glaseče nekolkovano pooblastilo.

Vložiti je treba napovedi pri davčnih oblastvih prve stopnje, to je pri davčnih administracijah ali okrajnih glavarstvih. Tudi davčnim uradom smejo nadrejene oblasti ukazati, da v zastopstvu okrajnih glavarstev sprejemajo napovedi (tudi na zapisnik), vendar se smejo napovedi napravljati pri davkarijah kvečjemu do zadnjega dneva, ki je zaznamovan v javnem razglasu.

Glede izpolnitve napovedi določa še § 202. zak. o oseb. davkih:

Glede dohodkov iz službenih in mezdnih prejemkov se mora v napovedi navesti, ali obstoje ti prejemki v denarju, naturalnih, stvarnih užitkih ali drugačnih dajatvah, kakor tudi ime, stan in stanovanjsko tistega, ki je dolžan plačevati te prejemke. Če so službeni in mezdni prejemki določeni deloma v to, da se iz njih zalagajo tudi službeni stroški, treba je naznaniti skupni znesek prejemkov in pa višino službenih stroškov, ki se iz njih zalagajo.

Duhovnikom, ki uživajo kako dopolnilo kongruie, je treba štolsnne napovedati samo s tistim zneskom, s katerim so se zaračunile v poslednji, po deželni vladi (cesarskem namestništvu) preizkušeni in eventualno popravljeni napovedi (fasiji) za dopolnilo kongruie.

Glede dohodkov iz glavniške imovine mora napoved natančneje označiti predmet, ki donaša obresti, zakupnino itd., in če je ta predmet glavniška vsota, obrestno mero in vse prejete obresti kakor tudi ime in stanovanjsko tistega, ki je dolžan plačevati obresti itd. Davčni zavezanec pa zadosti tej dolžnosti, ako se v napovedi sklicuje na podatke prejšnjega leta ali ako izjavi, da je pripravljen naznaniti zgorej omenjene podatke, če bi jih zahtevalo davčno oblastvo ali komisija.

Kadar se znesek dohodkov da dognati le s cenitvijo, zadostuje za napoved, ako davčni zavezanec, namesto da bi povedal dohodke v številkah, v napoved vpiše tista dokazila, ki jih potrebuje komisija za cenitev dohodkov.

Napoved mora slednjič obsegati sumarno naznanilo dohodkov, ki niso zavezani dohodnini.

Napoved mora davčni zavezanec ali njegov pooblaščenec podpisati.

V času, ko teče rok za vložitev napovedi, in sicer vsaj tri tedne pred pretekom določenega roka (torej običajno tri tedne pred koncem januarja, za leto 1914. tri tedne pred 15. aprilom), pošlje davčno oblastvo vzorce napovedi vsem osebam, ki so dolžne vlagati napovedi, ako je njihovo bivališče v tuzemstvu in znano davčnemu oblastvu, s pozivom, da naj vložijo napoved do konca določenega roka.

Kdor ne vloži napovedi v tem času, temu pošlje davčno oblastvo vnovič poziv, da naj vsaj v štiri najstih dneh vloži napoved, sicer bi smelo davčno oblastvo uradoma pripraviti odmero na podlagi pripomočkov, ki jih ima na razpolago, in cenilna komisija odmero izvršiti.

Seveda more davčno oblastvo tudi obstati pri tem, da davčni zavezanec vloži napoved in ga more v to prisiliti tudi z redovnimi kaznimi po zmislu § 250. zakona o osebnih davkih.

Ta § 250., ki se uporablja tudi sicer pri priredbi dohodnine, se glasi doslovno:

»Davčne zavezance, pojasnilnike in izvedence in pa osebe, dolžne dajati naznanila, ki brez zadostnega opravičevalnega vzroka ne slušajo nalogov in pozivov, katere jim na podlagi tega zakona pošiljajo davčna oblastva, komisije ali njih predsedniki, smejo, v kolikor ti opusti niso kako v §§ 239. do 249. označeno kaznivo dejanje, imenovani organi kaznovati s kaznimi zavoljo nereda (redovnimi kaznimi) do 200 kron.

Enaka kazen zadene opuste, katerim so se v tem zakonu zapretili kazni zavoljo nereda.

Preden se komu prisodi kazen zavoljo nereda, ga je pozvati, naj opravi zahtevano dejanje v primernem roku ter mu izrečno zapreti kazen zavoljo nereda, katero je določiti po njenem znesku.«

Davčni zavezanec, ki ne vloži napovedi v določenem roku, more tudi pričakovati, da se prične proti njemu preiskava radi davčne zatajbe.

Če pa davčni opravičenec zadostno opraviči zamudo, odpadejo posledice, katere določa zakon radi ne vloženih napovedi.

Proti pozivu za oddajo napovedi ni nobenega posebnega pravnega sredstva ali pritožbe. Seveda se z oddajo napovedi ne prejudicira, da se davčnemu zavezancu res odmeri dohodnina sploh ali dohodnina od dohodkov nad 2000 kron.

Kontumac po zmislu spredaj naštete določbe (§ 205. zak. o osebnih davkih) ima za posledico, da davčni zavezanec ne more več izpodbijati dejanskih ugotovitev prve instance (odmere cenilne komisije), oziroma da ne more napraviti novih dejanskih povedb, torej tudi ne zahtevati kakih novih obbitkov.

Kontumac nastopi že tedaj, ako se na poziv dene nepopolna, že formalnim odredbam ne ustrežajoča napoved. Seveda je odvisno od cenilne komisije, kako uporabljata kontumačne posledice.

Davčni zavezanec more tudi vložiti s kolkom za 1 krono opremljeno prošnjo, da se mu rok za vložitev napovedi podaljša.

Za ude cesarske rodovine podaja napovedi vsako leto Najvišje dvorništvo finančnemu ministru, kateri tudi določa davku zavezane dohodke.

Preizkušanje napovedi. (§§ 206.—208., 242., 269., 270. zak.)

Davčno oblastvo mora začasno preizkusiti dohajajoče mu napovedi in jih dopolniti ter popraviti, tudi zaslišavši v ta namen po potrebi davčnega zavezanca ali izvedence in druge zaupanja vredne osebe kot priče ali pojasnilnike.

Po § 269. zak. o osebnih davkih je vsakdo dolžan, vestno dajati po davčnih oblastvih, oziroma komisijah na podlagi tega zakona zahtevana, za popolnitev ali izpravo po njem izdanih izjav, napovedi in naznanil potrebna pojasnila in izkaze ter na zahtevo pričevati tudi v obdačbenih stvareh drugih ali izpovedovati kot izvedenec. Izpovedbo kot priča ali izvedenec smejo odreči samo v § 152. kazensko - pravnega reda imenovane osebe (bližnji sorodnik in zagovornik glede tega, kar se mu je zaupalo v tej lastnosti), dalje druge osebe glede

takih vprašanj, po katerih odgovoru bi njim ali kaki osebi, s katero so v razmerju, označenem v § 152., št. 1 kazensko-pravdnega reda, mogla nastati neposredna in razmerno velika imovinskopravna škoda ali sramota ali nevarnost preganjanja po kazenski sodnji, ali bi se prekršila kaka priči ali izvedencu naložena, državno pripoznana dolžnost molčanja (n. pr. pri državnih uradnikih) ali pa razodela kaka umetelnostna ali obrtna tajnost. Osebe, ki so ali so bile pri davčnem zavezancu v službi, ne smejo biti brez dovoljenja tega zaslišane kot pojasnilniki ali izvedenci.

Kdor kot izvedenec ali pojasnilnik pred davčnimi oblastmi, davčnimi komisijami ali njih predsedniki ali v izpričevalu, namenjenem za rabo pred temi oblastmi in organi, z namenom, da bi ovrl ali nezakonito pripravil kak davek ali kazensko odmero, ali povzročil nepravo odmero davka ali kazni, vedoma pove kaj neresničnega, zakrivi prestop ter se kaznuje pri sodnji z zaporom od enega dneva do dveh mesecev ali v denarju od 10 kron do 600 kron. Kadar se je neprava povedba storila sicer vedoma, toda ne s spredaj označenim namenom, tedaj je prisoditi globo od 10 kron do 200 kron.

Davčno oblastvo mora tudi dohajajoče mu izkaze, zaznamke in drugačne pripomočke za odmero, kolikor možno, popolniti in pripraviti za uporabo cenilne komisije.

Tudi glede dohodnih razmer tistih oseb, ki niso podale napovedi, mora davčno oblastvo vršiti potrebna pojasnila in se zato eventuelno posluževati zaupnikov, pojasnilnikov, prič, izvedencev itd.

Glede službenih duhovniških dohodkov je zahtevati samo mnenje deželne vlade (ces. namestništva) v sporazumu s predstojnim cerkvenim oblastvom (knezoškofijskim ordinariatom); seveda sme komisija po svoji volji oceniti tudi te vrste dohodke, izvzemši dohodke iz štolnine, ki se morajo sprejeti s tistim zneskom, s katerim so se zaračunili v dopolnilo kongruue.

Davčna oblastva se pa smejo pri svojih uradnih dejanjih, ki so potrebna za priredbo dohodnine, posluževati tudi sodelovanja občinskih predstojnikov ali županov, kateri so dolžni »slušati kake na to

mere če zahteva«. Župan ima pravico, da se da zastopati po kakem udu občinskega starejšinstva, v kolikor ne zahteva davčno oblastvo izrečno njegovega osebnega sodelovanja.

§ 270. zak. o osebnih davkih še posebej določa: Vsa javna oblastva in uradi, vštrevši deželna, okrajna in občinska oblastva, morajo davčna oblastva in davčne komisije krepko podpirati in jim naglo dajati v izvršitev tega zakona potrebna pojasnila, v kolikor niso temu na poti posebna določila ali neobhodni službeni oziri.

Predlogi davčnega oblastva se morajo vpisati v cenilni vpisnik. Davčno oblastvo se mora držati predpisov, po katerih se ravna cenilna komisija, ko stavi svoje predloge.

Ko so dela davčnega oblastva že dovolj napredovala, sporoči to davčno oblastvo predsedniku cenilne komisije, da prične komisija s svojim sodelovanjem.

Postopanje komisij. (§§ 209., 210., 211., 213., 214. zak.)

Cenilna komisija ima glede na dohodnino vse pravice davčnega oblastva.

Ona mora preizkusiti izkaze o stanu oseb in dohodkov (zaznamke dohodnini zavezanih oseb, hišne in stanovanjske izkaze) in pa došle davčne napovedi. Predsednik in komisija imata pravico, pozvati davčne zavezance, naj podado, oziroma obnove svoje napovedi, zapretivši jim kazen zavoljo nereda in povabiti davčnega zavezanca, naj sam pride na določno zaznamovan dan k razpravi o dejstvih in razmerah, ki so važne za priredbo.

Davčni zavezanec pa sme zahtevati, da se ž njim ne razpravlja pred vso komisijo, temveč pred posebnim odsekom, ki si ga izbere komisija izmed sebe pod vodstvom komisijskega predsednika ali njegovega namestnika. Davčni zavezanec sme tudi predlagati, da se temu odseku ne pritegne kak komisijski ud, ki stoji ž njim v poslovni konkurenci, ako je pričakovati, da bi škodilo njegovi konkurenčni zmožnosti, ako bi ta komisijski ud izvedel za dejstva, katera naj bi se objašnjevala v razpravi. O takem predlogu odločuje, vpoštevajoč razmere, komisijski predsednik končno.

Odsek mora komisiji poročati o dovršenih razpravah, pri tem naj se pa zamolče imena poslovnih prijateljev, prejemni viri in odjemalci.

Predsednik in komisija imata pravico, h komisijskemu posvetovanju privzeti izvedence ali pojasnilnike, ki se pa ne udeležujejo posvetovanja; tudi ima komisija pravico ukazati, da se morajo priče o določenih dejstvih in izvedenci o določenih vprašanjih zaslišati pod prisego po okrajnem sodišču stanovanlišča tistega, ki ga je treba zaslišati.

Davčni zavezanci imajo pravico, nasvetovati izvedence o določenih vprašanjih, ki so zanje bistvene važnosti, in predlagati njih zaslišanje pod prisego, o čemer odloča komisija, eventuelno komisijski predsednik, če bi ne bila zbrana komisija.

Komisija, oziroma predsednik mora sprejeti vse izvršljive in po osebno-davčnem zakonu dopustne dokaze, ki jih ponudi davčni zavezanec. Zlasti se morajo zaslišati priče in izvedenci, ako se niso spoznala dejstva, katera naj se dokažejo, že itak za resnična ali očitna ali za priredbo nevažna, ali pa če bi bilo dokazovanje združeno z neprimernimi stroški, ali se iz okolnosti razvidi, da so se dokazi ponudili v očitnem namenu, da bi se razprava zavlekla. Pismeni prošnji davčnega zavezanca, da se pod prisego zaslišijo po njem navedene priče in izvedenci, je ugoditi v važnih slučajih in če se to vidi potrebno za pravilno odredbo. Če prosi davčni zavezanec, da se ž njim razpravlja osebno radi pojasnil, se sme njegova prošnja zavriniti le iz važnih razlogov. Samo komisija more skleniti, da se zavrnejo taki predlogi davčnega zavezanca in se mora tak sklep dejati v zapisnik ter davčnem zavezancu na njegovo prošnjo utemeljeno sporočiti.

Posebne važnosti je po osebno-davčni noveli deloma izpopolnjeni § 210. zak. o osebnih davkih, ki določa, da se morajo davčnemu zavezancu predočiti **z razlogi utemeljeni pomisleki**, ako se njegova napoved ne spozna za pravilno. Radi važnosti navajamo ta precej zaviti paragraf doslovno: »Kadar se pokažejo pomisleki proti pravilnosti ali popolnosti v na-

povedi ali v pojasnilih k napovedi obseženih podatkov davčnega zavezanca, tedaj ima predsednik dolžnost, davčnega zavezanca pozvati za pojasnilo, ki je mora dati le-ta ustno ali pismeno, kakor si sam izbere. Predočenje pomislekov mora označiti gra-jane **povedbe, vzroke za grajo** in pozive in vprašanja, ki se vsekako stavijo davčnemu zavezancu, da utemelji ali izkaže pravilnost ali popolnost svojih povedb, določivši primeren, toda vsaj osemdnevni rok za odgovor, natanko in razumljivo, in sicer v obliki, ki omogoča davčnemu zavezancu določeno odgovarjanje in dokazovanje. Pomisleki se naj predočijo kolikor možno istočasno. Na isti način mora predočenje pomislekov iziti od komisije same, vendar je za to potreben pravilni komisijski sklep. Vzroke je navesti v zapisniku. Tudi tedaj, če se zahteva predložitev prepisov bilančnega ali glavniškega računa, je potreben tak komisijski sklep; vzroki zanj se morajo navesti v zapisniku in na zahtevo sporočiti davčnemu zavezancu.«

Dohodki se torej ne smejo drugače oceniti, kakor je bilo napovedano, ne da bi se davčnemu zavezancu predočili ali sporočili pomisleki proti napovedi. Samo pri popolnoma pojasnjenem in s povedbamistranke se strinjajočem stvarnem položaju, če gre le za različno pravno presojo posameznih postavkov med prejemki in izdatki (n. pr. ali naj se anuitete odbijejo ali ne, ali se odbije 700 kron za zavarovalnino za življenje itd.), se smejo pomisleki opustiti.

Kadar se predočujejo pomisleki davčnemu zavezancu ali kadar se ž njim ustno obravnava, je skrbeti za to, da se ne žali z neutemeljeno nezaupnostjo zoper dobro vero, ki jo je imel pri sestavi napovedi.

Glede predočjenja pomislekov navajamo nekatere značilne razsodbe upravnega sodišča, pri čemer pa moramo pripomniti, da tudi upravno sodišče ni vedno dosledno v presoji, kdaj so pomisleki z razlogi dovolj podprti ali dovolj utemeljeni:

Če se ne naznanijo vzroki za pomisleke, je priredbeno postopanje bistveno pomanjkljivo;

ako se opuste pomisleki, ni postopanje bistveno pomanjkljivo, če se ocenijo dohodki višje, nego so se napovedali, pri tem pa ostane davčni postavek isti;

pomisleki glede dohodkov iz manufakturne trgovine so dovolj utemeljeni, ako se v pomislekih poudarja letni promet in ugodne tržne cene v trgovski branši, ne pa tedaj, če se splošno sklicuje v pomislekih le na obseg trgovine, ne da bi se navedle podrobnosti;

ako se kot vzrok za pomisleke pri dohodkih iz zemljišča navede obseg zemljišča, so pomisleki dovolj podprti, izvzemši če je davčni zavezanec vložil podrobne račune glede dohodkov in izdatkov, ki se morajo posebej preizkusiti in v pomislekih posamezni postavki utemeljiti;

pri poslopih zadostujejo pomisleki, ako se sklicuje na število in velikost poslopij, oziroma na najemščino, ki se je napovedala v napovedi za hišno najemnino, oziroma na velikost poslopja, v katerem napovednik sam stanuje;

pomisleki glede dohodkov iz glavniške imovine so dovolj podprti, ako se v njih opozarja, da je napovednik imel dalj časa večje podjetje in da je prodal eno hišo, oziroma (v drugem slučaju) da je od očeta podedoval večjo imovino in priženil večjo vsoto;

detajlirani podatki se morajo tudi detajlirano v pomislekih predložiti in detajlirano podpreti; zato se morajo tudi predložiti pomisleki proti navedenim odbitkom;

ne samo proti napovedi, temveč tudi proti poznejšim pojasnilom davčnega zavezanca se morajo eventuelno predložiti pomisleki;

pomisleke je treba predložiti v postopanju prve instance, torej preden se določi davčna stopnja in odmeri davčni postavek. Če pa stranka v prizivu izpremeni svoje napovedbe ali pa se šele v prizivu navedejo okoliščine in dejstva, ki vzbujajo pomisleke, zadostuje, če se pomisleki predložijo v prizivnem postopanju.

Če se davčni zavezanec brez zadostne opravičbene odzove pozivu priti pred komisijo ali noče odgovoriti brez zadostne opravičbe na stavljen mu

pomislike ali na vprašanja, ki so bistvena za priredbo, more komisija brez nadaljnjega sodelovanja davčnega zavezanca **uradoma** oceniti dohodke na podlagi pripomočkov, ki so ji na razpolago. Če so se vprašanja nanašala na določene dohodne vire, sme se taka uradna ocenitev vršiti le za te dohodne vire. (§ 213. zak. o osebnih davkih.)

Posledice kontumaca, kakor smo jih videli pri § 205. zak. o osebnih davkih, ako davčni zavezanec ne vloži napovedi, nastopijo torej tudi v tem slučaju, če davčni zavezanec brez zadostne opravičbe ne odgovori na pomisleke ali ne sluša vabila, da bi prišel pred komisijo, da bi osebno pojasnil kako za priredbo važno okolnost i. pod. Vendar pa tak kontumac ne obsega priredbe za vse dohodke, temveč le za tisto vrsto dohodkov, glede katerih so se stavili pomisleki ali vprašanja. Če je n. pr. kdo napovedal dohodke iz zemljišča, iz poslopij, iz službenih prejemkov in iz glavniške imovine, pa so se mu predočili pomisleki, da se dvomi o resničnosti glede dohodkov iz glavniške imovine, na katere napovednik ni hotel odgovoriti, smela bo komisija brez ozira na podatke v napovedi oceniti pač dohodke iz glavniške imovine, ne pa tudi dohodkov iz drugih dohodnih virov (iz zemljišča, poslopij in službenih prejemkov).

Če se davčni zavezanec nahaja v kontumacu glede kake vrste dohodkov, tudi v prizivu ne more več izpodbijati ocenitve glede teh dohodkov, pač pa glede drugih dohodkov, glede katerih se mu niso stavili nobeni pomisleki.

Ako cenilna komisija ni spoznala napovedi za verodostojno in **nima nobenih pripomočkov**, iz katerih bi se dala višina dohodkov, ki jih je ceniti, spoznati natančno po številkah, tedaj more oceniti dohodke z ozirom na **konkretno zunanje znake**, ki so se davčnemu zavezancu predočili po § 210. zak. o osebnih davkih. Kot taki konkretni zunanji znaki pridejo zlasti vpoštev ves gospodarski (ekonomski) položaj davčnega zavezanca, višina potroška in razmerje posameznih dohodnih virov med seboj.

Pri ocenitvi po **potrošku** (§ 214. zak. o osebnih davkih), kakor se splošno imenuje take vrste

ocenitev, se morajo konkretni zunanji znaki, po katerih si je komisija napravila sodbo o velikosti dohodkov, v a k t i h u g o t o v i t i (n. pr. velikost zemljiške posesti, število pomožnih oseb, višina prometa, višina potroškov, kakor najemščina, število poslov itd.).

Upravno sodišče je z razsodbo z dne 3. marca 1911, št. 2329 (Budw. zbirka št. 8135), spoznalo, da se tudi pri duhovnikih smejo — seveda če so pogoji za to dani — dohodki oceniti po potrošku (§ 214.) in se torej v takih slučajih ne more uporabiti zakonska določba, da se štolnina zaračuni le z zneskom, ki jo je pripoznala v fasiji deželna vlada. Istotako je po judikaturi upravnega sodišča (primerjaj razsodbo z dne 21. junija 1912, št. 6449, Budw. zb. št. 9003) ocenitev po zunanjih znakih, zlasti po potrošku dopustna tudi pri udih kake duhovne korporacije.

Cenilni vpisniki (§§ 215., 216. zak.).

O izidu ocenitev se napravljajo za vsak cenilni okraj cenilni vpisniki, v katerih so v številkah izkazani davčni dohodki davčnih zavezancev.

Po dokončanem cenilnem opraviu se oddajo razpravni spisi in zapisniki davčnemu oblastvu.

Plačilni nalog (§ 217. zak.).

Okrajno glavarstvo (davčna administracija) naznani davčnemu zavezanecu znesek dohodnine, ki mu jo je odmerila cenilna komisija, s plačilnim nalogom, ki mora obsegati ugotovljeno stopnjo dohodkov in pouk o pravnih sredstvih. Plačilni nalogi se dostavljajo pod kuvertto proti prejemnici po županstvih ali pa po pošti.

V-zakonu ni nobene določbe, ki bi nalagala brez izrecne zahteve davčnega zavezanca, v plačilnih nalogih naznaniti podlago odmere, oziroma vzroke ocenitve.

Izpisek iz izdanih plačilnih nalogov, kateri mora obsegati ime davčnih zavezancev in znesek dohodnine, ki jo morajo plačati, je skozi 14 dni pri davčnem oblastvu prve stopnje razgrniti na vpogled dohodnini zavezanim osebam dotičnega okraja.

Narejati prepise in izpiske iz izpiska, ki je vložen na vpogled, ni dovoljeno; kazenske določbe zoper kako zlorabo teh izpiskov smo že navedli na strani 38.

Davčni zavezanec sme zahtevati v zmislu zakona, da se mu naznani, na kaki podlagi se mu je odmerila dohodnina (v aktu se nahajajoči vzroki odmere). Take prošnje ni treba kolkovati. Za čas, ko se vloži ta prošnja, do časa, ko se dostavi rešitev prošnje davčnemu zavezancu, preneha teči rok za vlaganje prizivov.

Prizivi (§§ 218.—225. zak.).

Zoper priredbo dohodnine ima davčni zavezanec kakor tudi davčno oblastvo pravico priziva.

Za davčno oblastvo teče rok za vložitev priziva od dne, ko dojde davčnemu oblastvu cenilni vpisnik, za davčnega zavezanca pa se prične rok za vložitev prizivov z dnem, ki sledi dnevu, ko se mu je vročil ali dostavil plačilni nalog, in znaša 30 dni.

Ako davčni zavezanec (ozir. njegov zastopnik) prosi, da se mu za sestavo priziva dovoli vpogledati in prepisati akte, mora to davčno oblastvo dovoliti, v kolikor se vpogled in prepisovanje ne nanaša na posebne interne uradne akte in na tiste dele aktov, ki morajo ostati v tajnosti iz javnih ozirov ali z ozirom na zajamčeno tajnost dohodnih razmer drugih davčnih zavezancev. Tudi v aktih ugotovljene izpovedbe prič, zvedencev in zaupnikov se smejo vpogledati in prepisati, v kolikor temu ne stoje nasproti v prejšnjem stavku omenjeni oziri.

Prizive davčnih zavezancev je vlagati pri davčnem oblastvu (okrajnem glavarstvu ali davčni administraciji), prizive davčnih oblastev pa pri cenilni komisiji. Davčni zavezanci morejo svoje prizive vložiti pismeno ali jih pa dati ustno na zapisnik. Takih prizivov ni treba kolkovati.

Če davčno oblastvo vloži priziv zoper ocenitev dohodkov kakega davčnega zavezanca, mora obenem z vložitvijo priziva o tem obvestiti dotičnega davčnega zavezanca, naznanivši mu vzroke za priziv. Davčni zavezanec ima pravico, da vloži tekom 14 dni kolka prost protispis pri cenilni komisiji, v katerem

more izpodbijati vzroke, ki so napotili davčno oblastvo, da je vložilo priziv.

Davčno oblastvo mora takoj popraviti kake pogoške ali pomote, ki so se morebiti vrinili pri sestavi plačilnega naloga. Zoper to odločbo je dopuščen kolka prost rekurz na finančno ravnateljstvo.

Ako pa pri prizivih ne gre za kake pogoške ali pomote v plačilnem nalogu, morajo se predložiti cenilni komisiji.

Ako ocenjeni letni dohodki prizivnikovi ne znašajo več nego 6000 K in sta predsednik cenilne komisije kakor tudi cenilna komisija sama mnenja, da je prizivu v polnem obsegu ugoditi, odločuje o prizivu cenilna komisija sama. V vseh drugih slučajih pa je prizive z mnenjem cenilne komisije treba predložiti prizivni komisiji, ki o njih končno odločuje. Če pa cenilna komisija ali njen predsednik izprevidi, da so utemeljeni prizivnikovi ugovori zoper nedostatke v priredbenem postopanju, mora najprej odstraniti te nedostatke ali pomanjkljivosti in šele nato podati svoje mnenje ter isto predložiti prizivni komisiji.

Predsednik prizivne komisije je gledé na pravo ugotovitev davka zastopnik državnih koristi za svoj okoliš. Njemu pristoji višje vodstvo vsega priredbenega opravila v okolišu prizivne komisije, on mora paziti na enakomerno uporabo priredbenih načel, nadzirati poslovanje predsednikov cenilnih komisij in skrbeti, da se priredbeno opravilo dovrši o pravem času. V splošnem pa veljajo gledé postopanja pri razpravah in zlasti glasovanjih prizivnih komisij iste določbe, kakor smo jih našteali pri cenilnih komisijah.

Prizivna komisija ima preizkušati akte prve inštanice. Pri izvajanju dokazov, ki jih je odredil predsednik ali prizivna komisija ali ki jih je ponudil davčni zavezanec v svojem prizivu ali v svojem protispisu in so bili pripuščeni, more prizivna komisija odrediti **vpogled v gospodarske in poslovne knjige** davčnega zavezanca in eventualno v druge njegove zapiske ali dokazila, ako smatra vpogled za potreben, da se natančneje pojasnijo okoliščnosti, ki so bistvene važnosti za odločbo o prizivu. (Natančnejše določbe o vpogledu v knjige glej v posebnem poglavju.)

V splošnem prizivna komisija v svoji odločbi ni vezana na predloge prizivnikove, temveč more odločiti še ugodneje, nego prizivnik predlaga. Ako pa izprevidi, da bi bilo treba odmero izpremeniti v zmislu, ki bi bil še bolj neugoden za prizivnika, kakor je bila prvotna odmera (takozvana *reformatio in pejus*) in če ni zoper odmero obenem vložen priziv davčnega oblastva, tedaj mora razpravo vrniti pristojnemu davčnemu oblastvu, oziroma pristojni cenilni komisiji, da izvrši primerno dodatno ali naknadno odmero, zoper katero se sme davčni zavezanec vnovič pritožiti kakor zoper prvotno odmero.

Prizivi nimajo nikake odložilne moči gledé na plačilo predpisanega davka; tudi seradi vložitve prizivov morebitno izterjavanje ali eksekucija ne ustavi. Za to je treba posebne prošnje, kateri davčno oblastvo (fin. ravnateljstvo) more ugoditi v uvaževanja vrednih slučajih.

Zoper odločbe prizivne komisije je i davčnemu zavezancu i predsedniku prizivne komisije zavoljo neprave uporabe zakona ali zavoljo bistvenih pogrškov v postopanju dopuščena pritožba na upravno sodišče. Taka pritožba se mora vložiti tekom 60 dni po vročitvi odločbe prizivne komisije. Upravno sodišče ali zavrne pritožbo kot neutemeljeno ali pa ovrže odločbo prizivne komisije radi pomanjkljivega postopanja ali radi nepostavnosti. V takem slučaju mora prizivna komisija izdati novo odločbo, oziroma ukreniti, da se odmera dohodnine obnovi (*reasumira*).

Začetek in konec davčne dolžnosti. — Izpremembe med davčnim letom.

a) Začetek davčne dolžnosti (§§ 227., 228. zak.)

Na novo v davčno dolžnost stopivše osebe je praviloma obdačiti s pričetkom prvega leta potem, ko nastopijo razmere, na katerih je osnovana davčna dolžnost.

Od tega splošnega pravila pa določa davčni zakon dve važni izjemi. Ako se je kaka oseba, ki je doslej bivala v inozemstvu, naselila v Avstriji ali ako je kaka oseba med letom dosegla stalne službene prejemke, ki

znašajo na leto računjeno več nego 1600 kron, t e d a j je plačati dohodnino že od prvega meseca dalje, ki pride po nastopu dotičnega dogodka (priselitve v Avstrijo ali dosege davku podvrženih stalnih službenih prejemkov).

V teh slučajih je za podlago odmeri vzeti tiste dohodke, katere prejme davčni zavezanec v še ostalih mesecih davčnega leta, in sicer je od davka, ki pripada na dohodke, kateri se razmerno preračunijo na eno leto, predpisati davčnemu zavezancu toliko dvajstina, kolikor znaša število mesecev, za katere ga je še obdačiti v davčnem letu.

Davčna dolžnost po dosegi stalnih službenih prejemkov v davku zavezani višini nastopi torej samo tedaj, kadar doseže d o s e d a j dohodnini ne podvržena oseba stalnih službenih prejemkov več nego 1600 kron, bodisi, da sploh šele začne uživati te prejemke, ali da so se njeni dosedaj 1600 kron ne presegajoči prejemki primerno zvišali. Kadar bi bil novi nameščenec že poprej zavezan dohodnini, tedaj bi imeli samo opraviti z zvišanjem dohodkov, na katere se ne ozira v teku davčnega leta.

Osebe, katerih davčna dolžnost nastopi po zmislu drugega odstavka tega poglavja že med letom, morajo v 14 dneh po nastopu dogodka, ki je povzročil njihovo davčno dolžnost, to naznaniti pristojnemu davčnemu oblastvu, ako njihovi davku zavezani dohodki, preračunjeni na leto, presegajo 2000 kron, pa morajo obenem tudi vložiti napoved. Vendar pa mora davčno oblastvo tudi v teh slučajih pozvati davčne zavezance, kadar zve za take slučaje, da naj vložijo napoved.

Davek odmeri v takih slučajih davčno oblastvo samo; zoper odmero je dopuščen rekurz na finančno (deželno) ravnateljstvo.

b) **Konec davčne dolžnosti** (§§ 229.—231. zak.).

Davčna dolžnost preneha pod gotovimi pogoji s smrtjo davčnega zavezanca, z izselitvijo iz tuzemstva in pa s prestatkom ali znižanjem stalnih službenih prejemkov pod eksistenčni minimum (na 1600 kron ali manj) že s prihodnjim mesecem.

S smrtjo davčnega zavezanca se odpiše dohodnina uradoma od prihodnjega meseca dalje, ako dohodki s smrtjo popolnoma ugasnejo. Kadar pa s smrtjo davčnega zavezanca ne prenehajo popolnoma dohodki, ki jih je on prejemal, tedaj je njemu predpisani davek za ostalo dobo davčnega leta dalje plačevati po razmerju dediščini ostalega do odpadlega dela dohodkov. Ako se zahteva delni odpis davka vsled smrti davčnega zavezanca, morajo dediči (ali zapuščinski skrbnik) tekom treh mesecev po smrti davčnega zavezanca podati naznanilo pri davčnem oblastvu in obenem izkazati, kateri del dohodkov je ugasnil. Če se naznanilo poda prepozno, se sorazmerni davek šele odpiše od tistega meseca dalje, ki sledi naznanilu.

Proti odločbi davčnih oblasti prve stopnje je dopuščen rekurz na finančno (deželno) ravnateljstvo.

Dokler se počivajoča dediščina ne nastopi, je po razmerju dohodkov, ki ji preostanejo, tudi za prihodnja leta podvržena dohodnini. Dediči stopijo v davčno dolžnost šele v tistem letu, ki sledi prisojilu.

Če bi se pri preizkušnji zapuščinskih aktov našlo, da davčni zavezanec ni bil obdačen od vseh svojih dohodkov, morajo dediči plačati dodatni davek.

Pri izselitvi iz Avstrije ugasne davčna dolžnost, ako davčni zavezanec nima več domovališča v tuzemstvu. Davek se odpiše od prihodnjega meseca dalje, ako se vloži dotično naznanilo tekom 14 dni po izselitvi pri pristojnem davčnem oblastvu, sicer pa šele s pričetkom meseca, ki sledi naznanilu. Tudi v tem slučaju je proti odločbi davčnega oblastva dopuščen rekurz na finančno ravnateljstvo.

S prestankom stalnih službenih prejemkov ali z znižanjem le-teh pod eksistenčni minimum ugasne davčna dolžnost od prihodnjega meseca dalje le tedaj, kadar dosedaj davku zavezana oseba nima razen teh službenih prejemkov nobenih, oziroma nobenih takih dohodkov, ki bi ji sami zase ali v zvezi s preostajajočimi ji službenimi prejemki nalagali davčno dolžnost. Tudi v tem slučaju se mora prestanek, oziroma znižanje stalnih službenih prejemkov tekom 14 dni naznaniti davčnemu oblastvu.

Ker radi opuščenega ali ne pravočasnega naznanila službojemalci prav pogosto plačujejo dohodnino, katere bi se lahko iznebili, opozarjamo, da naj vsak, kdor stopi iz kake službe med davčnim letom ter izgubi dosedanje davku podvržene službene prejeme, to vsaj tekom 14 dni po izstopu iz službe (nekolkovano) naznani pristojni davčni administraciji ali okrajnemu glavarstvu, da se mu odpiše na ostale mesece odpadajoči davek. Če pa kak davčni zavezanec le izpremeni gospodarja, naj to tudi naznani pravočasno in obenem pove ime novega službodajalca. V tem slučaju se davek pri prvotnem službodajalcu odpiše in predpiše na račun novega službodajalca. Ako službodajalec sam naznani izstop svojega uslužbenca, to ne zadostuje za odpis davka pri uslužbencu; zato je treba naznanila uslužbenca samega.

c) Izpremembe med davčnim letom (§ 232. zak.).

Izpremembe, katere nastanejo med davčnim letom gledé višine dohodkov ali gledé drugačnih razmer davčnega zavezanca, ne povzročajo razen slučajev pod a) in b) nobene izpremembe dohodnine za dotično leto, temveč se vpoštevajo šele pri odmeri prihodnjega leta. Vendar pa smejo osebe, katerih dohodki se vsled izpadka kakega dohodnega vira ali vsled nesreč ali drugih izrednih okoliščin v teku davčnega leta dokazno znižajo na manj nego dve tretjini zneska, od katerega so bili obdačeni, če so potrebne takega izpregleda, zahtevati razmerno znižanje za ostanek dotičnega davčnega leta predpisanega davka.

Take (nekolkovane) prošnje je treba vložiti štirinajst dni po nastopu dogodka, na katerega se naslanja prošnja za izpregled, pri pristojnem okrajnem glavarstvu (davčni administraciji). O prošnjah odločuje finančno ravnateljstvo; zoper odločbo finančnega (deželnega) ravnateljstva se sme vložiti priziv na finančno ministrstvo. Ako se vloži naznanilo prepozno, tedaj se sme izpregledati samo razmerni del tistega davčnega zneska, ki je predpisan za mesece, ki pridejo po izročitvi prošnje.

Kako se plačuje (pobira) dohodnina (§§ 226., 234. do 237. zak.).

a) Neposredno plačevanje davka.

Dohodnino, ki se predpisuje davčnemu zavezancu v neposredno plačilo, je treba plačati v dveh rokih, in sicer dne 1. junija in 1. decembra.

Če bi se v tem času še ne izvršila priredba dohodnine, oziroma še ne dostavil davčnemu zavezancu plačilni nalog, treba je dohodnino plačati po izmeri prejšnjega leta. Ako se obroka ne poravnata najkasneje 14 dni po zapadlosti, to je 14. junija, ozir. 14. decembra, treba je plačevati zamudne obresti, ako za vse leto predpisana dohodnina presega vsoto 100 K. Davek se more plačati tudi po poštnih položnicah, ki so ponavadi priloženi plačilnemu nalogu.

Dohodnino mora nositi davčni zavezanec sam in se torej ne sme prevaliti na kako drugo osebo. Vsi pogodbeni dogovori, ki se sklenejo v tem zmislu, da mora dohodnino namesto davčnega zavezanca povsem ali deloma opraviti kaka druga oseba, so brez pravne moči.

Vendar pa ta določba ne velja za službodajalce, ki pobirajo dohodnino svojih uslužbencev (glej spodaj) in povsem ali deloma povračajo ali prevzemajo dohodnino ali plačarino, ki se jim odmerja.

b) Pobiranje dohodnine po službodajalcu.

Službodajalci, ki izplačujejo svojim uslužbencem službene prejemke v davku zavezani višini (nad 1600 kron), morajo od službenih prejemkov odbiti od teh predpisano dohodnino in plačarino. Odbiti se mora davek v tistih rokih, v katerih se izplačujejo prejemki. Znesek dohodnine, ki se mora odbiti od posameznih službojemalcev, da davčno oblastvo vsako leto službodajalcu na znanje s posebnim plačilnim pozivom. Dokler ne dobi službodajalec plačilnega poziva, odteguje davčni postavek po izmeri prejšnjega leta in izravna davčne zneske, ko dobi plačilni poziv. Pri novih službenih prejemkih pa odteguje provizorično

dohodnino, kolikor je odpade po davčni lestvici na službene prejemke.

Na ta način pobrane davke mora davčni zavezanec praviloma 14 dni po koncu meseca oddati pristojni davkarji. Na posebno, s kolkom za 1 krono kolikovo prošnjo more finančno ravnateljstvo dovoliti, da se davki oddajajo četrletno.

Službodajalci so osebno odgovorni za pravilno pobiranje davkov in pravočasno oddajo pobranih zneskov pristojnim državnim blagajnam. Če ne oddajo davkov pravočasno, morajo plačati brez ozira na višino davka zamudne obresti.

Proti plačilnemu pozivu davčnega oblastva ima službodajalec pravico pritožbe. Ta pritožba (rekurz) se mora vložiti tekom 30 dni pri davčnem oblastvu, ki je izdalo poziv. O njej odločuje finančno ravnateljstvo definitivno. Tudi uslužbenec se more zoper odtegljaje pritožiti tekom 30 dni pri pristojni davčni oblasti. Seveda ima tudi pravico priziva zoper ocenitev službenih prejemkov, kakor jih mu da na znanje davčno oblastvo s plačilnim nalogom.

Plačarina od višjih službenih prejemkov (§ 233. zak.).

Po § 233. zak. o osebnih davkih morajo plačevati osebe, katere prejemajo (stalne ali premenljive) službene prejemke, ki dosegaajo znesek 6400 kron na leto ali ga presegajo, brez ozira na drugačne dohodke poleg dohodnine tudi **plačarino**. Plačarina znaša:

1. stopnja od	6.400 K do všteti	8.000 K . .	0·4%
2. „ „	8.000 „ „ „	9.000 „ . .	0·8%
3. „ „	9.000 „ „ „	10.000 „ . .	1·2%
4. „ „	10.000 „ „ „	12.000 „ . .	1·6%
5. „ „	12.000 „ „ „	14.000 „ . .	2 %
6. „ „	14.000 „ „ „	16.000 „ . .	3 %
7. „ „	16.000 „ „ „	20.000 „ . .	4 %
8. „ „	20.000 „ „ „	30.000 „ . .	5 %
9. „ „	30.000 „ in več		6 %

Službeni prejemki, ki prihajajo iz različnih virov, se pri odmeri davka seštejejo in odmerijo enotno z odstotnim postavkom, ki odpade na vsoto vseh službenih prejemkov.

Višino službenih prejemkov, ki je podvržena dohodnini in plačarini, ugotavlja cenilna komisija, od tako ugotovljenih službenih prejemkov pa preračuni davčno oblastvo plačarino in jo da na znanje davčnemu zavezanec s posebnim plačilnim nalogom. Proti temu plačilnemu nalogu more davčni zavezanec vložiti rekurz na finančno (deželno) ravnanje, ki končno odločuje. Rekurz je brez kolka vložiti tekom 30 dni pri davčnem oblastvu, ki je izdalo plačilni nalog. Rekurz se more nanašati le na kake pogoške pri preračunu ali predpisu davčnega zneska. Višina plačarini podvrženih službenih prejemkov se izkaže v plačilnem nalogu za dohodnino in se more torej v prizivu proti temu plačilnemu nalogu izpodbijati.

Plačarina se odbija po službodajalcu pri izplačevanju plače, kakor smo videli pri dohodnini od službenih prejemkov.

Dočim se od dohodnine ne plačujejo doklade (deželne, občinske itd.), se iste od plačarine pobirajo. Izvzeti so le dvorni, državni, deželni in javnozakladni uradniki, mestni uradniki le tedaj, kadar mestni magistrati fungirajo v prenešenem delokrbgu tudi kot politična oblastva. Uradniki c. kr. državnih železnic nimajo pravice do oproščenja teh doklad.

Davčna prikrajšba in davčna zatajba.

Vsak davčni zavezanec mora svoje napovedbe podati po najboljši vesti in vednosti. Ako naj ima načelo samoocenitve pravo vrednost, mora se proti tistim, ki v e d o m a podajajo napačne napovedi, postopati z vso strogostjo, saj je to tudi v interesu pravičnih in vestnih napovednikov in olajšuje davčnim oblastvom in komisijam njihovo težko nalogo, ki jim jo daje preizkušanje samoocenitve davčnih zavezancev.

a) Davčne prikrajšbe (§§ 239.—241., 247. zak.).

Davčno prikrajšbo zakrivi, kdor vedoma z namenom, da se odtegne zakonitemu davku, v davčni napovedi ali v odgovoru na kako po pristojni strani mu

stavljeno vprašanje ali v obrazložbi kakega pravnega pomočka ali v dosego davčne prostosti pove kaj neresničnega ali zamolči kaj, kar bi moglo ovirati zakoniti predpis davka ali provzročiti predpis manjšega kakor zakonitega davka ali pa podelitev kake davčne prostosti, katera mu ne gre; istotako zakrivi davčno prikrajšbo pooblaščenec, kateri stori označena kazniva dejanja in nehanja glede na obdačbo svojega pooblastitelja.

Isto kaznivo dejanje zakrivi, kdor v naznanilu o službenih prejemkih pove vedoma z namenom, da bi davek prikrajšal, kaj neresničnega ali zamolči kaj, kar bi utegnilo ovreči predpis zakonitih davkov ali provzročiti predpis manjših kakor zakonitih davkov.

Davčna prikrajšba se kaznuje z globo v izmeri trojnega do deveternatega zneska, za katerega je bil davek prikrajšan ali pripravljen v nevarnost, da se prikrajša. Namesto te kazni stopi globa 100 kron, ako se da iz okolnosti posneti, da se je neresnična povedba storila sicer vedoma, toda brez namena, prikrajšati davek.

V vsakem slučaju je poleg kazni plačati tudi prikrajšani davek.

Kdor odreče od njega po davčnem oblastvu (komisiji) zahtevano pojasnilo o prebivalcih kake hiše ali je da vedoma napak, se kaznuje z globo do 400 K.

b) **Davčna zatajba** (§§ 243., 244. zak.).

Davčno zatajbo zakrivi tista oseba, ki je zavezana podati napoved, pa ne napove svojih dohodnini, oziroma plačarini zavezanih dohodkov v zakonitem roku ali ne poda v zakonitem roku naznanila o dosegi stalnih službenih prejemkov nad 1600 kron letno ali o priselitvi v Avstrijo (str. 55), ravnotako zakrivi davčno zatajbo, kdor, zavezan podati naznanilo o prejemnikih davku zavezanih službenih prejemkov tega ne stori v zakonitem roku, kakor tudi pooblaščenec, ki stori spredaj označena kazniva dejanja za svojega pooblastitelja.

Davčna zatajba se kaznuje z dvojnim do šester-natim zneskom, za katerega je bil davek prikrajšan ali pripravljen v nevarnost, da se prikrajša. Kadar se

da iz okolnosti posneti, da se naznanilo ali napoved ni opustila z namenom, da bi se zatajil davčni predmet, je tak opust kaznovati samo kot nerednost z globo do 40 K.

c) **Kazensko postopanje** (§§ 256.—260. zak.).

Kazenske razsodbe glede davčne prikrajšbe ali davčne zatajbe izdajajo davčna oblastva, ki so pristojna za sprejemanje dotičnih davčnih napovedi ali naznanil o službenih prejemkih. Vendar pa more združiti finančni minister več davčnih priredbenih okrajev v en davčno-kazenski okraj, istotako more delegirati za kazensko postopanje v posameznih slučajih kako davčno oblastvo, ki ni krajevno pristojno. Davčno oblastvo, ki ima izvesti kazensko postopanje, mora odmeriti tudi dodatni davek.

Davčno oblastvo mora obdolženca v kazenskem postopanju vsaj enkrat zaslišati in mu predočiti vse sumljaje, ki jih ima proti njemu na razpolago. Obdolžencu je na njegovo zahtevo dovoliti 14 dnevni rok, da se izjavi o tem.

Sicer pa ima obdolženec po osebno-davčni noveli še te-le pravice, o katerih ga mora davčno oblastvo še posebej poučiti:

a) Sme se posluževati odvetnika ali kake druge za zastopstvo upravičene osebe. Tega zastopnika mora davčno oblastvo še pred zaključkom preiskave pri-pustiti k razpravi, in je upravičen staviti dokazne predloge za obdolženca.

b) Obdolženec more predlagati, da se o določenih vprašanjih, ki so zanj važna, zaslišijo priče in izvedenci, po potrebi tudi pod prisego, o čemer odločuje davčno oblastvo. On more zahtevati tudi konfrontacijo prič in izvedencev, če je to še mogoče.

c) On more vpogledati v vse pri davčnem oblastvu se nahajajoče listine, zapisnike in akte in jih prepisati, v kolikor glede nekaterih internih aktov izvršitveni predpis temu izrecno ne nasprotuje.

d) Po končani preiskavi, o čemer se mora obvestiti, se mu mora dovoliti 14 dnevni rok, ki se more iz važnih vzrokov podaljšati,

da vloži pismo svojo obrambo ali jo da ustno na zapisnik.

Davčnemu oblastvu pa je dovoljeno zahtevati vpogled v knjige, zapiske in druga dokazila obdolženca, kakor bomo še razpravljali pri poglavju o vpogledu v knjige.

Kadar davčni zavezanec ne sluša v kazenskem postopanju vabila, da naj se oglasi ob določenem času kot obdolženec, treba mu je ponoviti vabilo in mu obenem zapretili, da se bo kazenska razsodba sklenila na podlagi uradnih pripomočkov brez njegovega sodelovanja, ako bi zopet izostal brez opravičbe. Če tudi to vabilo nima uspeha, mora davčno oblastvo skleniti kazensko razsodbo.

Istotako je skleniti razsodbo, ako obdolženec v nadaljnjem kazenskem postopanju ne sluša kakega povabila ali poziva, da naj da pojasnila ali dovoli vpogled v knjige.

Zoper kazensko razsodbo in pa zoper odmero dodatnega davka je dopuščen rekurz na finančno (deželno) ravnateljstvo. Finančno ravnateljstvo odločuje o rekurzih v razsojevalnem senatu petih udov, med katerimi morata biti vsaj dva sodnika in en prisednik lajik. Prisednika lajika in njegovega namestnika imenuje finančni minister za štiri leta, vendar pa ne smejo biti imenovani aktivni državni uradniki in bivši finančni uradniki.

Davčnemu zavezancu se mora dati na zahtevo pravica, da svoj rekurz pred razsojevalnim senatom sam ali s pomočjo odvetnika ustno izvaja, vendar pa pri tem ne more doprinesiti novih dejstev ali dokazil. Zoper odločbo finančnega ravnateljstva je dopuščena davčnemu zavezancu pritožba na upravno sodišče.

Izvršitev kazenskih razsodb se do dokončne odločbe v upravnem postopanju odloži; davčno oblastvo pa more odrediti, da se kazenski znesek za državo primerno zavaruje.

č) **Zastara kaznivosti** (§ 251 zak.).

Kaznivost glede davčne prikrajšbe ali davčne zatajbe zastara, ako ni bila kazniva oseba pozvana na

odgovor, v petih letih po preteku priredbene dobe, na katero se nanaša kaznivo dejanje ali nehanje. Zastara se pretrga z novim kaznivim dejanjem ali nehanjem te vrste. V takem slučaju ne nastopi zastara za prejšnji pregrešek pred zastaro za zadnji pregrešek. Vendar pa nastopi zastara na vsak način za tiste pregreške, za katere se tekom desetih let potem, ko so se zgodili, ni povabil ali zaslišal davčni zavezanec pred davčnim oblastvom kot obdolženec.

d) **Amnestija ob pričetku veljavnosti osebno - davčne novele.**

Osebno-davčna novela je stopila v veljavo z dnem razglasitve. Za l. 1914. se prvičrat vlagajo napovedi po določbah te novele. Zakonodajalec pričakuje, da se odslej tudi vsi davčni zavezanci, kojih ravnanje dosedaj ni bilo odkritosrčno, vbodoče zavedo svojih državljanskih dolžnosti glede neposrednih davkov. Da bi jim olajšal ta prestop, dovolil jim je v členu II. novele obširno **pomilostitev ali amnestijo**, ki se nanaša na občno pridobnino, rentnino, dohodnino, plačarino, na hišni davek in na vojaško takso. Kdor vbodoče glede nobene teh davščin ne zakrivi namenoma kakega pregreška, temu se ni bati za preteklost niti naknadne izpremembe pravomočno izvršenih odmer, niti uvedbe kazenskih preiskav glede navedenih davščin, najsi je tudi pred razglasitvijo novele o osebnih davkih podal napačne davčne napovedi ali pa sploh ni vložil napovedi in izjav, katere bi po zakonu moral podati. Pri pomilostitvi se ne bo delalo razlike, je-li so po zakonu prepovedana dejanja ali opusti res povzročili, da se davčni predpis popolnoma ali delno ni mogel izvršiti ali ne.

Ako pa zagreše davčni zavezanci **po razglasitvi** osebno-davčne novele davčno prikrajšbo ali davčno zatajbo, izgube dobrote spredaj omenjene amnestije za zadnja tri leta.

SPLOŠNE DOLOČBE.

a) **Podajanje napovedi in oddajanje izjav** (§§ 262. do 264. zak.).

Napovedi, ki se morajo po spredaj naštetih določbah podajati, mora praviloma oddati in podpisati samopravni davčni zavezanec sam. Za ne samopravne osebe morajo zakonite napovedi oddajati njih zakoniti ali po oblastvu postavljeni zastopniki. Ne prisojene dediščinske mase zastopajo tiste osebe, ki upravljajo imovino; one morajo tudi podajati po osebno-davčnem zakonu predpisane napovedi. Zakonski mož se šteje za pooblaščenca svoje od njega ne ločene žene, razen če bi sam ne bil samopraven ali če bi njegova žena bila glede na svojo imovino pod drugim skrbstvom ali ako bi se žena ti domnevi izrecno uprla.

V splošnem pa morejo napovedi in druge izjave, ki jih zahteva zakon, podajati ali oddajati tudi pooblaščenca; za to se morajo izkazati le s pismenim kolka prostim pooblastilom, glasečim se na zastopstvo v davčnih zadevah. Davčni zavezanec pa je v teh slučajih odgovoren za posledice, ako bi njegov pooblaščenec prekršil svoje dolžnosti in zlasti tudi za kazni, katere bi se pooblaščenca prisodile iz tega vzroka.

b) **Vročbe (dostavitve)** (§ 267. zak.).

Vročbo pozivov, odlokov, odredb in odločil, ki se izdajajo na podlagi zakona o osebnih davkih, izvršujejo davčna oblastva naravnost po svojih organih (okrajnih slugah), po županstvih ali po pošti. Izvršiti se mora ali v lastne roke adresatove ali pa njegovega pooblaščenca proti potrditvi prejema. Ako se oseba, kateri se more vročba opraviti veljavno, brani sprejeti spis, ki ga je treba vročiti, tedaj je pustiti spis na kraju vročbe. Tak popust ima isto veljavo kakor vročba sama.

Za davčne zavezance, katerih domovališče ali bivališče ni znano, in pa za tiste adresate, katerim se spis ni mogel vročiti niti po pošti niti drugače, čeprav se je poizkusilo ga vročiti dvakrat, pustiti je spis pri županu občine, v kateri se predpiše dotični davek, z

naročilom, naj se na ondod običajni način razglasi, da se morajo adresatje zgласiti pri županu, da prevzamejo spis. Ako so od razglasitve pretekli štirje tedni, velja vročba za izvršeno, razen če se dokaže, da se je spis brez krivde adresatove res vročil šele pozneje. Vendar pa velja vročba za izvršeno vsekakor šest mesecev po omenjeni razglasitvi.

Če se ne dobi odvetnik ali notar, kateremu je treba vročiti kot pooblaščenca, v pisarni, sme dostavljalec vročiti vsakemu navzočemu uslužbencu, ki mu je znan.

c) **Vstop v obrtne prostore davčnega zavezanca** (§§ 280., 248. zak.).

Po davčnem oblastvu ali po predsedniku komisij pismo odredeni državni uradniki imajo pravico, med delovnim in opravičnim časom ogledati obrtne naprave, obrtovališča in zaloge davčnega zavezanca, da poizvedo za davčno odmero važna dejstva. Če se podjetje izvršuje v stanovanju davčnega zavezanca, se omenjena pravica razteza tudi na obratne priprave in zaloge, ki so v stanovanju. Pri takem ogledu se mora ozirati na to, da se obrat ne moti in da se opusti vsako poizvedovanje glede posebnosti pri obratovanju in fabrikaciji, ki se morajo ohraniti v tajnosti.

Kdor odredjenim osebam zabrani vstop v obrtne prostore in ogled obrtnih prostorov, obratnih naprav in zalog, ali kdo izkuša zabraniti to uradno dejanje, zakrivi, če se s tem ne zakrivi dejanje, ki je težje kaznovati po kazenskem zakonu, prestopok, ki ga kaznuje sodišče z zaporom od enega do štirinajst dni ali z globo od 10 do 200 K.

d) **Vpogled v knjige** (§ 272.—279. zak.).

Vpogled v opravilne knjige davčnega zavezanca se more izvršiti, A) ako ga davčni zavezanec sam ponudi (§ 272. zak. o osebnih davkih), B) kadar zaukaže prizivna komisija v prizivnem postopanju, in C) ako ga v kazenskem postopanju odredi davčno oblastvo samo.

A) Kadar davčni zavezanec sam ponudi vpogled v opravilne knjige, mora natančno zaznamovati dejstvo, katero je dokazati z vpogledom v knjige, ker se sicer davčnemu oblastvu ali cenilni komisiji ni treba ozirati na njegovo ponudbo. Seveda more davčno oblastvo ali cenilna komisija vpogled v knjige odkloniti, če že brez vpogleda v knjige smatra navedbe davčnega zavezanca za verjetne. Vpogled izvrši predsednik pristojne cenilne komisije sam ali pa državni uradnik, ki ga pismeno v to odredi predsednik ali davčno oblastvo, vendar pa sme vpogledati v opravilne knjige ob navzočnosti davčnega zavezanca ali njegovega pooblaščenca tudi kak komisijski ud, ki ni državni uradnik, ako se davčno oblastvo in davčni zavezanec zedinita za to. V ostalem pa veljajo za vpogled v opravilne knjige, ki ga davčni zavezanec sam ponudi, isti predpisi, kakor za vpogled, ki ga odredi prizivna komisija ali davčno oblastvo.

B) Novost osebno-davčne novele je **obvezni ali prisilni vpogled v knjige**. Vpogled v knjige se ne sme prisiliti policijsko ali sodno, temveč le posredno na ta način, da more sicer davčni zavezanec pričakovati, da se mu odmeri preveč davka, ne da bi se mogel zoper to z uspehom pritožiti.

Prizivna komisija more zaukazati vpogled v gospodarske in opravilne knjige davčnega zavezanca, ako je zoper dohodnino vložen priziv in ako so se že izvedli tisti dokazi, ki jih je davčni zavezanec ponudil v svojem prizivu ali protispisu in jih je komisija dopustila, pa vseeno še smatra za potrebno, da se pojasnijo bistvene okoliščine, ki jih potrebuje za svojo odločbo. To ne velja samo za trgovce, temveč tudi za druge stanove, n. pr. zemljiške in hišne posestnike, odvetnike, notarje, zdravnike i. dr. Če davčni zavezanec ne vodi knjig, ali če je potrebno za izpopolnilo in podkrepljenje vsebine knjig, more prizivna komisija zahtevati tudi, da se pokažejo pogodbe, za-

dolžnice, pobotnice o obrestih, izpiski iz konta, fakture in drugi računski pripomočki in dokazila, ki jih ima davčni zavezanec.

Prizivna komisija more skleniti vpogled v knjige in druga dokazila davčnega zavezanca vsaj z enim glasom nad absolutno večino navzočih udov. V odloku, s katerim se odreja vpogled v knjige, se morajo natančno navesti dejstva ali povedbe davčnega zavezanca, ki bi se naj dokazala z vpogledom v knjige. Obenem se mora v tem odloku davčnemu zavezancu izrecno zapretiti, da bo komisija o dotičnih točkah odločevala uradoma, brez sodelovanja davčnega zavezanca na podlagi na razpolago ji danih pripomočkov, ako bi ne maral pokazati knjig, zapiskov, pripomočkov in dokazil brez opravičbe, ali se ne odzval v primerno določenem času takemu pozivu.

Vpogledati se ne smejo brez dovoljenja davčnega zavezanca: zapiski, ki obsegajo samo imena odjemalcev, poslovne kalkulacije ali fabrikacijsko postopanje ali se nanašajo samo na gospodinjstvo.

C) Davčno oblastvo more pri kazenskem postopanju radi zatajbe ali prikrajšbe dohodnine pozvati davčnega zavezanca, da predloži knjige, zapiske in dokazila v obsegu, kakor označeno pri B), **ako si za to pridobi pooblaščenje od finančnega (deželnega) ravnateljstva**, ki o tem odločuje v senatu treh udov, od katerih mora biti eden sodni uradnik, ki ga določi višje sodišče, eden pa voljeni ud prizivne komisije, ki ga določi predsednik prizivne komisije.

Kadar se odredi vpogled v knjige v prizivnem ali kazenskem postopanju, določi za ta posel predsednik prizivne komisije s posebnim pismenim ukazom knjigovodstva in davčnega prava večšega državnega uradnika. Vendar pa sme v prizivnem (toda ne v kazenskem) postopanju zahtevati davčni zavezanec pet dni potem, ko se mu naznani odrejeni vpogled, od predsednika prizivne komisije, da vpogleda v knjige ne opravi uradnik, ki

ima svoj uradni sedež v okolišu cenilne komisije davčnega zavezanca.

Davčno oblastvo se more pri vpogledu v knjige posluževati izvedencev v knjigovodstvu, zapriseženih tolmačev ali uradnih pomožnih oseb. Vse te osebe morajo z rokosegom obljubiti strogo molčečnost. Tudi davčni zavezanec ima pravico privzeti si na svoje stroške zaupnika in tudi izvedenca v knjigovodstvu iz imenika, ki se vodi pri trgovinskem (deželnem, okrožnem) sodišču. On more ugovarjati, ako je davčno oblastvo privzelo k vpogledu kake njegove poslovne konkurente ali njihove uslužbenke. O takem ugovoru odločuje končno davčno oblastvo, oziroma komisija.

Vpogled v opravilne knjige in druga dokazila se redoma upravlja v uradnih prostorih cenilne komisije ali davčnega oblastva. Ako pa gre za obsežne poizvedbe ali če za to govore ozira vredne okoliščnosti, more davčni zavezanec zahtevati, da se vpogled opravi v njegovih obratnih prostorih ali na njegovem stanovanju.

Davčnemu zavezancu je treba naznaniti dan, kdaj se vrši vpogled v knjige, in osebe, ki se pritegnejo k vpogledu, najkasneje osem dni pred vpogledom. Davčni zavezanec pa more staviti svoje zahteve gledé kraja, kje naj se opravi vpogled, oziroma svoj ugovor proti privzetju konkurentov k vpogledu tekom petih dni potem, ko se mu dostavi omenjeno naznanilo.

O vpogledu v knjige je napraviti zapisnik, v katerem se vpišejo vsa dejstva, ki jih je bilo treba doognati z vpogledom, istotako se morajo vzeti v zapisnik pojasnila in poizvedbe davčnega zavezanca ali njegovega zastopnika, ugotovitve, ki so se izvršile na njegovo zahtevo, ter navedbe o zunanji kakovosti knjig in zapiskov, kakor tudi okoliščnosti, ki so važne za presojo verodostojnosti knjig.

Če davčni zavezanec ne mara predložiti knjig, zapiskov ali dokazil, ali če trdi, da ne vodi ali ne poseduje zapiskov, ki se zahtevajo od njega, treba je to v zapisniku navesti.

Davčni zavezanec more v zapisniku zahtevati rok 14 dni, da se obširneje izjavi o

posledkih vpogleda v knjige in o morebitnem izvedenskem mnenju.

Ko se izid vpogleda v knjige naznani komisijam, treba je paziti, da se ne povedo imena poslovnih prijateljev, dohodni viri in odjemalci, eventuelno more zahtevati davčni zavezanec, da se iz knjig ugotovljena dejstva radi nevarnosti konkurence ne sporoče celotni komisiji, temveč njenemu odseku.

Komisija, oziroma v kazenskem postopanju davčno oblastvo presoja po svobodni oceni, v koliko se je dokazalo z vpogledom v knjige. Vendar pa pripoznava osebno-davčna novela pravno domnevo, da se vzamejo gledé poslovnega obrata z vpogledom ugotovljena dejstva za resnična, ako vodi davčni zavezanec trgovske knjige po predpisih trgovskega zakona in se je komisija, oziroma v kazenskem postopanju davčna oblast prepričala, da se vodijo knjige redno in pravilno, ako se ni z drugod dokazanimi dejstvi izpodbila ta domneva ali pa se niso našle pridavčnem zavezancu druge neresnične vknjižbe.

O posledku vpogleda v knjige se obvesti davčni zavezanec obenem z odločbo, ki se izda v zadevi (z rešitvijo priziva, oziroma s kazensko razsodbo).

Če je kdo le iz nagajivosti ponudil vpogled v knjige ali vložil priziv in se iz vpogleda v knjige ni pokazala resničnost njegovih trditev, sme mu davčno oblastvo ali komisija naložiti povračilo stroškov, ki so se nabrali z vpogledom v knjige.

e) **Najvišje vodstvo priredbe** (§ 281. zak.).

Najvišje vodstvo priredbe dohodnine pristoji finančnemu ministru.

Na predlog davčnih oblastev ali davčnih zavezancev more finančni minister iz važnih razlogov delegirati tudi kako drugo kakor po splošnih določbah pristojno cenilno komisijo, oziroma davčno oblastvo, da opravi vpogled v knjige ali odmerno ali kazensko postopanje.

f) **Zastara** (§ 284. zak.).

Glede zastare dohodnine veljajo kakor za druge neposredne davke določila zakona z dné 18. marca 1878, drž. zak. št. 31. Po teh določbah zastara pravica države, da odmeri davek za kako dobo, redoma v štiri letih. Zastara se prične s potekom upravnega leta, v katerem je davčni zavezanec storil svojo dolžnost, da je vložil napoved ali donesel naznanilo za odmero ali predpis davka. Če pa davčni zavezanec sam zakrivi, da se davek ne odmeri pravočasno, ker ni izpolnil svojih dolžnosti, ki mu jih nalaga davčni zakon pri sodelovanju za davčno odmero, se prične štiriletna doba šele s potekom tistega upravnega leta, v katerem je davčno oblastvo prišlo v položaj, da izvrši odmero.

Če se je komu odmerilo premalo dohodnine, kakor se je razvidelo iz okolnosti, ki so se pojavile pozneje, se more odmera obnoviti tekom dveh let po poteku upravnega leta, v katerem je zapadla v plačilo prvotno odmerjena dohodnina. Po desetih letih pa nastopi splošna zastara.

g) **Vpostavitev v prejšnji stan.**

Če je bil kdo po kakem naravnem dogodku ali po kakem drugem nepreračunljivem dogodku zadržan, da bi mogel izpolniti kak rok v priredbenem ali prizivnem postopanju ali če on ali njegov pooblaščenec brez lastne krivde ni zvedel za tak rok, more prositi tekom dveh tednov po odstranitvi zadržka pri oblastvu, ki je pristojno za vložitev priziva, za vpostavitev v prejšnji stan. Po šestih mesecih potem, ko je potekel zamujeni rok, ni več dopuščen predlog za vpostavitev v prejšnji stan.

O predlogu odločuje oblastvo, katero je pristojno za rešitev zamujenega pravnega sredstva.

I.

Obrazec D.

Zaznamek

prebivalcev hiše št. 14 v Ljubljani,
ulici frančiškanski.

Oznamenilo stanovanja	Tekoča številka	Ime, poklic in stanovališče vseh prebivalcev zraven oznamjenega stanovanja	(V dotičnem stolpcu je vpoustaviti črto)						Pri podnajemnikih in nočevalcih znesek najemnine, spanščine itd.	Starost	Rojstveni kraj
			Glavar hišnega gospodarstva	Družinski član	Posel	Pomagáč, pomočnik, učenec	Drugi soprebivalci	Podnajemnik, nočevalec			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Vsa hiša	1	Novak Ivan, trgovec	1							60	Ljubljana
		Novak Helena, soproga	1							58	Gorica
		Novak Jurij, visokošolec na Dunaju	1							23	Ljubljana
		Novak Anton, trg. pomočnik	1							18	"
		Novak Fran, dijak	1							14	"
		Novak Helena, učenka	1							12	"
		Ažman Marija šivilja				1				50	Gorica
		Černe Marko, učitelj					1			26	Kamnik
		Glavan Luka, dijak						1		10	Dovje
		Kalan Ivan, trg. pomočnik				1				20	Laverca
		Arh Neža, kuharica		1						30	Črna vas
									za vso prehrano 35 K na mesec		
									mesečna najem- nina 20 K		

Vrsta in višina denarnih ali naturalnih do- hodkov tu zraven imenovanih oseb		Odbitki, na katere se je ozirati pri preračunu dohodkov, in to:		Drugačne za priredbo dohod- nine važne opomnje, na pri- mer posebne nezgode, dolgo- trajna bolezen itd. (§ 174.)	Opomnja
vrsta	zne- sek	vrsta	znesek		
13	14	15	16	17	18
Iz trgovine	5000 K	5 % obresti od dolga 4000 K pri J. Langu v Ra- tečah šte. 8	200 K	Žena je bila v preteklem letu 5 mese- cev v dežel. bolnici, kar je stalo 800 K	Zaradi študij na Du- naju Pri tvrdki I. I. v Ljub- ljani
		Zavarovalnina proti požaru (Dunav)	25 K		
Letna plača	500 K	Davki	600 K		
Na leto zasluži Kot šivilj.	300 K				
Letna plača	1200 K				
Letna plača	800 K				
Hrana in stan.	200 K				
Mezda	200 K				

Podpis hišnega lastnika ali njegovega namestnika:

Ivan Novak l. r.

II.

Obrazec B.

Hišni izkaz

obsegajoč spisek strank, katere stanujejo v hiši
pop. št. 27, Ljubljana, v Komenskega ulici.

(S 3 stanovanjskimi izkazi kot prilogami.)

Številka stanovanja ali v najem danega dela hiše	Lega stano- vanja	Ime in priimek stranke	Poklic in bivališče	Letna najemnina		Ime in poklic
				K	v	družinskih
I	pritličje	Prešeren Fran	čevljarški mójster	200	—	Marija, žena
II	1. nadstr.	Kalan Josipina	c. in kr. stot- nika vdova	500	—	Olga, hči
III	1. „	Novak Alfonz	zastopnik I. I.-jeve pivovarne	500	—	
IV	2. „	Glinek Ivan	zasebnik z Dunaja, Heugasse št. 4	250	—	
V	2. „	Greben Jurij	uradnik pri zavarovalnici „I. I.“	400	—	

Roj- stveni kraj in biva- lišče	Starost	Ime in poklic	Rojstveni kraj	Starost	Ime in poklic	Rojstveni kraj	Starost	Povedba o znesku podnajemnine	Opomnja
članov stranke		službenega in hišnega osebja			drugih soprebivalcev in podnajemnikov				
Ljubljana	45								
Brno Ljubljana	20	Krč Franca, kuharica	Vod- mat	40	Čop Štefan, c. kr pro- fesor	Ra- dov- ljica	30	Mesečna najemn. 25 K	Glej pri- loženi stano- vanjski izkaz " "

Da so zgoraj stoječe povedbe resnične in popolne,
potrjuje

Srebernjak Fran l. r.

Podpis hišnega lastnika ali njega namestnika.

III.

Obrazec C.

Stanovanjski izkaz.

Ulica: Čitalniška ulica hiš. št. 5.

Stanovanje: III.

Tekoča številka	Ime, poklic in bivališče vseh prebivalcev zgoraj oznamenjenega stanovanja	(V dotičnem stolpcu je vpoustaviti črto)						Pri podnajemnikih in nočevalcih znesek najemnine, spansčine itd.	Starost	Rojstveni kraj
		Glavar hišnega gospodarstva	Družinski član	Posel	Pomagač, pomočnik, učenec,	Drugečen soprebivalec	Podnajemnik, nočevalec			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Bregar Dragotin, c. kr. sodni oficijal	1							47	Ptuj
2	Bregar Ela, soproga		1						38	Celje
3	Bregar Zora, hči		1						20	Ljubljana
4	Bregar Janko v Pragi		1						19	Ljubljana
5	Kamnar Cila, kuharica			1					30	Žabja vas
6	Gregorič Simon, davčni praktikant						1	Mesečno, za celo prehrano in stanovanje 50 K	20	Krško

Najemnina, ki jo mora plačevati glavar hišnega gospodarstva: na mesec 60 K.

Postranske pristojbine: K —.—

Vrsta in višina denarnih ali naturalnih dohodkov tu zraven imenovanih oseb		Odbitki, na katere se je ozirati pri preračunu dohodkov, in to		Drugačne za priredbo dohodnine važne opomnje, na primer posebne nezgode, dolgotrajna bolezen itd. (§ 174.)	Opomnja
vrsta	znesek	vrsta	znesek		
12	13	14	15		
<i>Plača aktivitet. doklada</i>	2600 K 672 K	<i>Kolki</i> <i>Premija za zavarovalnico proti požaru (za hišno opravo)</i>	15 K 4 K		<i>Zaradi študij v Pragi</i>
<i>Adjutum</i>	1200 K				

Podpis glavarja hišnega gospodarstva:

Dragotin Bregar l. r.

Naznanilo
o izplačanih službenih prejemkih
v letu 1913.

Davčno leto: 1914.		Konto službodajalca:	
1	Ime in stojišče tvrdke službodajalca: <i>Fran Kovač, trgovina z mešanim blagom v Ljubljani.</i>		
2	a) Ime in značaj, b) stanovališče prejemnika 1. januarja. a) <i>Ravnik Ivan, komptoirist.</i> b) <i>Poljanska cesta št. 120.</i>		
3	Oznamenilo prejemkov	Letni znesek	
		K	h
	Plača (pokojnina)	1600	—
4	Starostna, osebna doklada	—	—
	Dejalnostna doklada, stanarina	200	—
	Dnevna, tedenska, akordna mezda	—	—
5	Provizija	—	—
	Tantijema	—	—
	Funkcijska, draginjska, krajevna doklada	—	—
6	Remuneracija	200	—
	Vrednost naturalnega stanovanja	—	—
	Vrednost kurjave, razsvetljave, preskrbe	—	—
7	Vrednost drugačnih deputatov	—	—
		—	—
8	Drugačni prejemki, kakor potnine, dijete itd.	Provizija od prodaje srečk	60 —
		—	—
9	Vsota prejemkov		2060 —

10	Oznamenilo odbitkov		Letni znesek	
			K	h
	Plačarina		—	—
	Dekr. kolek		—	—
	Prispevki k pok. (prov.) zakladu . . .		48	—
	Prispevki v bolniško blagajno		32	—
	Zavarovalni prispevki zoper nezgode .		—	—
	Drugačni odbitki		—	—
			—	—
	Vsota odbitkov . .		80	—
	Iz- premembe v službe- nem raz- merju med letom	Povišanje (znižanje) letnega prejemka od ... K na ... K od		
		Nastop službe dne		
		Izstop iz službe (upokojitev) dne		
	Dejansko v letu 1913. izplačani znesek 1980 K — h.			
	Ali nosi službodajalec 1. dohodnino? <i>da</i> . 2. na službojemalca odpadajočo premijo pokojninskega zavarovanja? <i>ne</i> .			
	Pripomnja:			

Vzorci za napovedi.

I.

Dežela: *Kranjska.*

Cenilni okraj: *Kranj.*

Politični okraj: *Kranj.*

Občina: *Kranj.*

Napoved za dohodnino.

Davčno leto 1914.

Ime in poklic: *Fran Kalan, posestnik.*

Pripadniki hišnega gospodarstva: *soproga Ivana.*

Domovališče in stanovanje (1. januarja davčnega leta)
Kranj št. 280.

Dohodki.

	Letni znesek v kronah
A. Iz zemljiške in gozdne posesti	1000.—
B. Iz poslopij	2865.—
C. Iz samostojnih podjetb in opravil	2584.—
D. Iz službenih in mezdnih prejemkov	—
E. Iz glavniške imovine	509.—
F. Drugačni dohodki	—
Skupaj	6958.—

Odbitki,

ki se že niso vpoštevali na prvi strani napovedi pri preračunu dohodkov pod A—F

	v kronah
1. Neposredni davki razen dohodnine	1422.—
2. Dolžne obresti	1200.—
3. Odplačila glavnice	—
4. Trajajoča bremena	600.—
5. Prispevki za bolniške blagajnice itd.	30.—
6. Zavarovalne premije za vse vrste zavarovanj zoper škodo	—
7. Premija za zavarovanje življenja	—
Skupaj	3252.—

Vsi dohodki (kakor na prvi strani) K 6958.—

Odbitki (kakor na drugi strani) „ 3252.—

Ostane čisti dohodek K 3706.—

Dohodki pripadnikov hišnega gospodarstva, ki se po § 157. zak. ne prištevajo dohodkom gospodarstva —

Dohodnini ne podvrženi dohodki —

Okolnosti, ki bi upravičevale znižanje davčnega postavka po §§ 173. in 174.

Imam 4 nepreskrbljene otroke v starosti od 10 do 16 let.

Okolnosti, ki so merodajne za odmero, odpadek ali morebitno znižanje 15 odstotnega, ozir. 10 odstotnega poviška za manj obtežena gospodarstva po § 172 a.

S tem zatrjujem, da sem storil sprednje navedbe in sledeča pojasnila po najboljši vednosti in vesti.

V Kranju, dne 7. aprila 1914.

Fran Kalan l. r.

Pojasnila

ad A. Iz zemljišča na Primskovem.

Dohodki (leta 1913.):

1. Donesek iz njiv	K	400.—
2. Donesek iz vrta	„	60.—
3. Donesek iz travnikov	„	300.—
4. Donesek iz gozdov	„	700.—
5. Za prodano živino sem prejel	„	600.—
6. Za prodano mleko	„	90.—
7. Vrednost v hišnem gospodarstvu porabljenih pridelkov	„	500.—
Skupaj	K	2650.—
Po odbitku stroškov	„	1650.—
ostane	K	1000.—

Stroški (leta 1913.):

1. Za vzdrževanje gospodarskih poslopij	K	100.—
2. Za vzdrževanje živega in mrtvega inventarja	„	400.—
3. Za zavarovanje živega in mrtvega inventarja, poslopij, pridelkov itd. (se lahko s policami dokaže)	„	200.—
4. Za nakup semen, gnojila itd.	„	30.—
5. Za kurjavo in razsvetljava hlevov in drugih gospodarskih poslopij	„	70.—
6. Za mezde in prehrano poslov (dveh hlapcev, ene dekle in ddnarjev ob času žetve itd.	„	850.—
Vsota stroškov	K	1650.—

ad B. Hiša št. 280 v Kranju.

Dohodki (leta 1913.):

1. Najemščine sem prejel	K	3007.—
2. Najemščine za dvorišče in vrt	„	150.—
3. Najemninska vrednost mojega stanovanja	„	300.—
(v tem znesku pa ni zapopadena najemn. vrednost obrtnih prostorov in hišnikovega stanovanja)		
Skupaj	K	3457.—
Po odbitku stroškov	„	592.—
ostane	K	2865.—

Stroški (leta 1913.):

1. Za popravilo (ne nove nabave)	K	380.—
2. Za vzdrževanje vrta	„	30.—
3. Za snaženje kanalov	„	10.—
4. Za razsvet. stopnic in hodnikov	„	20.—
5. Plača hišniku	„	30.—
6. Za zavarovanje hiše	„	25.—
7. Amortizacija hiše (20 % od hišnega davka 484 K)	„	96.80
Skupaj	K	591.80

ad C. **Gostilna soproge Marije v moji lastni hiši.****Dohodki** (leta 1913.):

1. Za iztočeno vino, pivo, žganje in za jedilase je prejelo	K 10.320.—
2. V hišnem gospodarstvu se je porabilo iz gostilne pijač in jedil v vrednosti	„ 1.050.—
3. V zalogi se je nahajalo 31. decemb. blaga v vrednosti „	6.600.—
Skupaj . K	17.970.—
Po odbitku stroškov	15.386.—
ostane . K	2.584.—

Stroški (leta 1913.):

1. Za nabavo blaga	K 7.500.—
2. Za prevoz	„ 103.—
3. Posušilo se je pijač v vrednosti	„ 60.—
4. Za poprave v gostilni	„ 20.—
5. Užitnina in posebna davščina od žganja	„ 533.—
6. Neizterljive terjatve	„ 50.—
7. Za zavarovanje blaga	„ 20.—
8. Plača natakarici in prehrana	„ 400.—
9. 10 % obraba gostilniške opreme	„ 200.—
10. V zalogi se je nahajalo 1. januarja 1913	„ 6.500.—
Skupaj . K	15.386.—

ad D. **Službeni prejemki.****Službodajalec:****Dolžne obresti, odplačila glavnice in bremena:**

Juriju Ažmanu v Ljubljani, Mestni trg št. 27, dolgujem 20.000 K, ki so vknjižene na moji hiši, in sem plačal 6 odstotne obresti K 1200.—

Vsled izročilne pogodbe z dne 25. maja 1910 moram dajati tastu Blažu Potokarju izgovorjeni užitek (celo prehrano in postrežbo), kar cenim na letnih . . . „ 600.—

ad E.

1. 4½ odstotne obresti od hranilnične vloge v hranilnici v Kranju v znesku 7000 kron znaša	K 315.—
2. 3 odstotne obresti od hranilnične vloge v poštni hranilnici v znesku 300 kron iznaša	„ 9.—
3. Obresti od terjatve v znesku 1000 kron pri Ivanu Neradu v Kamniku št. 13 po 5 odstotkov	„ 50.—
4. Obresti od terjatve v znesku 1500 kron pri Mariji Lukan v Kranju št. 20 po 5 odstotkov	„ 75.—
5. Dividende v posojilnici v Radovljici, 3 deleži po 200 kron = 600 kron à 10 odstotkov	„ 60.—
Skupaj . . K	509.—

ad 1. (na drugi strani):

Zemljiški davek z dokladami . .	}	skupaj . . K 1422.—
Hišnonajemni davek z dokladami		
Občna pridobnina z dokladami .		
Rentnina z dokladami		

ad 5. (na drugi strani):

Prispevki za bolniško blagajno za natakario . .	K 10.—
Za hlapca in dekle	„ 20.—
Skupaj . .	K 30.—

II.

Dežela: *Kranjska.*

Cenilni okraj:

Politični okraj:

Občina:

Napoved za dohodnino.

Davčno leto 1914.

Ime in poklic: *Anton Kolenc, župnik.*

Pripadniki hišnega gospodarstva: —

Domovališče in stanovanje (1. januarja davčnega leta):
*Sinja Gorica.***Dohodki.**

	Letni znesek v kronah
A. Iz zemljiške in gozdne posesti	250.—
B. Iz poslopij	180.—
C. Iz samostojnih podjetj in opravil	—
D. Iz službenih in mezdnih prejemkov	2580.—
E. Iz glavniške imovine	360.—
F. Drugačni dohodki	—
Skupaj	3370.—

Odbitki,

ki se že niso vpoštevali na prvi strani pri napovedi pri preračunu dohodkov pod A—F

v kronah

1. Neposredni davki razen dohodnine	212.—
2. Dolžne obresti	—
3. Odplačila glavnice	—
4. Trajajoča bremena	—
5. Prispevki za bolniške blagajnice itd.	—
6. Zavarovalne premije za vse vrste zavarovanj zoper škodo	—
7. Premija za zavarovanje življenja	200.—
Skupaj	412.—

Vsi dohodki 3370 K

Odbitki 412 „

torej čisti dohodki 2958 K

Okolnosti, ki bi opravičevale znižanje davčnega postavka po §§ 173. in 174. zak.

Okolnosti, ki so merodajne za odmero, odpadek ali morebitno znižanje 15 odstotnega, ozir. 10 odstotnega poviška za manj obtežena gospodarstva po § 172 a.

Svojemu očetu Antonu v Trbojah sem poslal redno vsak mesec 30 K, torej skupno leta 1913. 360 K.

Na Sinji Gorici, dne 25. aprila 1914.

Anton Kolenc l. r.

Pojasnila

ad A. Zemljišče, spadajoče k beneficiju, se nahaja v davčni občini Brezovica.

Leta 1913. sem prejel zakupnine	K 150.—
Čisti dohodek iz zemljišč, ki so v lastnem obdelovanju ¹	„ 100.—
Skupaj	K 250.—

Lastnega zemljišča nimam.

ad B. Župnišče na Gorici ima 7 sob; od teh se rabi ena za pisarno, ena za župni arhiv, ena soba je določena le za sprejem uradnih oseb ob kanonični vizitaciji, ena soba je za družino, ki ne služi meni v osebno postrežbo, v eni sobi pa stanuje g. kaplan. Torej preostajata meni za stanovanje le dve sobi, kojih čista najemninska vrednost, po odbitku vseh stroškov in zavarovalnine, kolikor spada primeroma na ta dva prostora, znaša z ozirom na krajevne razmere K 180.—

ad D. Dohodki.

1. Nadarbinska renta iz obligacij	K 796.90
2. V občinski hranilnici v Ljubljani se nahaja 3000 K (last beneficija) po 4%	„ 120.—
3. Bira	„ 350.—
4. Štolnina (po fasiji za kongruo)	„ 26.22
5. Dopolnilo kongruo	„ 896.—
6. Ustanovljene sv. maše	„ 380.—
7. Manualne sv. maše	„ 200.—
8. Darovi (pri krstih, blagoslovljenjih itd.)	„ 95.—
9. Nagrada za pouk na ljudski šoli	„ 160.—
10. Nagrada za dvojno duhovsko službovanje	„ 120.—

Skupaj . . K 3144.12

Stroški.

1. Kolki za pobotnice	K 3.64
2. Za kurjavo, svečavo in snaženje župne pisarne	„ 40.—
3. Za strežnike pri sv. maši	„ 20.—
4. Gosp. kaplanu vso prehrano in postrežbo	„ 480.—
5. Za kanonično vizitacijo in uradne konference	„ 20.—

Skupaj . . K 563.64

Dohodki K 3144.—

Stroški „ 564.—

Ostane . . K 2580.—

ad E. V Ljudski posojilnici v Ljubljani imam 8000 K po 4 1/2 % K 360.—

ad 7. (na drugi strani.) Nižjeavstrijska zavarovalnica po Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, št. 298.311.

¹ Dohodki in stroški se lahko podrobno izkažejo, kakor pri prvem vzorcu za napovedi.

III.

Dežela: *Kranjska.*Cenilni okraj: *Logatec.*Politični okraj: *Logatec.*Občina: *Idrija.***Napoved za dohodnino.**

Davčno leto 1914.

Ime in poklic: *Ivan Lapajne, trgovec z manufakturnim blagom.*

Pripadniki hišnega gospodarstva: —

Domovališče in stanovanje (1. januarja davčnega leta)
*Idrija št. 325.***Dohodki.**

	Letni znesek v kronah
A. Iz zemljiške in gozdne posesti	—
B. Iz poslopij	119.—
C. Iz samostojnih podjetb in opravil	3543.—
D. Iz službenih in mezdnih prejemkov	—
E. Iz glavniške imovine	391.—
F. Drugačni dohodki	—
Skupaj	4053.—

Odbitki,

ki se že niso vpoštevali na prvi strani napo-
vedi pri preračunu dohodkov pod A—F

	v kronah
1. Neposredni davki	—
2. Dolžne obresti	—
3. Odplačila glavnice	—
4. Trajajoča bremena	—
5. Prispevki za bolniške blagajnice itd. . . .	—
6. Zavarovalne premije za vse vrste zavarovanj zoper škodo	—
7. Premija za zavarovanje življenja	122.—
Skupaj . .	122.—

Vsi dohodki K 4053.—

Odbitki „ 122.—

torej čisti dohodki . . . K 3931.—

Okolnosti, ki so merodajne za odmero, odpadek ali morebitno znižanje 15odstotnega, ozir. 10odstotnega poviška za manj obtežena gospodarstva po § 172 a.

Vzgojil sem dva sina; Peter je oficijal pri c. kr. davkariji v Logatcu, Pavel pa oficijant pri c. kr. rudniškem ravnateljstvu v Idriji. K mojemu hišnemu gospodarstvu pripada le soproga Marija.

V Idriji, dne 15. aprila 1914.

Ivan Lapajne l. r.

Pojasnila

k B. (na prvi strani):

Najemna vrednost mojega stanovanja	K	240.—
Najemščina	„	360.—
Skupaj	K	600.—

Odbitki:

Za popravila in vzdrževanje	K	125.—
1% odpis vrednosti	„	80.—
Hišni davek z dokladami	„	252.—
Zavarovalnina zoper ogenj	„	24.—
Ostane	K	481.—
		119.—

k C. (na prvi strani):

Skupilo za prodano blago	K	70.752·56
Vrednost blaga koncem l. 1913.	„	16.205·44
Skupaj	K	86.958.—

Vrednost blaga začetkom l. 1913.	K	8.434·34
Izdano za kupljeno blago	„	70.150·38
Plača pomočniku in prodajalki	„	3.221·10
Za poprave v prodajalni, snaženje, razsvetljavo	„	340.—
Odpis dvomljivih terjatev	„	754.—
Pridobnina	„	223.—
Prispevki v bolniško blagajno in zavarovalnina	„	92·31
Odpis vrednosti prodajalniške oprave	„	200.—
Dobiček	„	3.542·87

Skupaj K 86.958.—

k E. (na prvi strani): V mestni hranilnici v Idriji K 8700.—
po $4\frac{1}{2}\%$.

k 7. (na drugi strani): Banka „Slavija“, št. pol. 226.832.

IV.

Dežela: Štajerska.

Cenilni okraj: Slovenji Gradec.

Politični okraj:

Občina: Šoštanj.

Slovenji Gradec.

Napoved za dohodnino.

Davčno leto 1914.

Ime in poklic: *Ivan Skaza, knjigovodja in potnik.*

Pripadniki hišnega gospodarstva: —

Domovališče in stanovanje (1. januarja davčnega leta):

*Šoštanj št. 98.***Dohodki.**

	Letni znesek v kronah
A. Iz zemljiške in gozdne posesti	142.—
B. Iz poslopij	100.—
C. Iz samostojnih podjetb in opravil	—
D. Iz službenih in mezdnih prejemkov	2555.—
E. Iz glavniške imovine	—
F. Drugačni dohodki	—
Skupaj	2797.—

Odbitki,

ki se že niso vpoštevali na prvi strani napovedi pri preračunu dohodkov pod A—F

v kronah

1. neposredni davki razen dohodnine	62.—
2. Dolžne obresti	200.—
3. Odplačila glavnice	40.—
4. Trajajoča bremena	—
5. Prispevki za bolniške blagajnice itd.	—
6. Zavarovalne premije za vse vrste zavarovanj zoper škodo	—
7. Premija za zavarovanje življenja	420.—
Skupaj	722.—

Vsi dohodki K 2797.—

Odbitki „ 722.—

torej čisti dohodki . . . K 2075.—

Okolnosti, ki bi opravičevale znižanje davčnega postavka po §§ 173. in 174. zak.

Imam 2 nepreskrbljena otroka v starosti 3—4 let. Soproga je bila preteklo leto dva meseca v bolnišnici; prosim znižanja po §§ 173. in 174.

Okolnosti, ki so merodajne za odmero, odpadek ali morebitno znižanje 15 odstotnega, ozir. 10 odstotnega poviška za manj obtežena gospodarstva po § 172 a.

—

V Šoštanju, dne 1. maja 1914.

Ivan Skaza l. r.

Pojasnila

k A. in B. (na prvi strani): Imam hišo št. 25 v Št. Janžu pri Velenju in zraven pripadajoče zemljišče. Vse posestvo je oddano v zakup za letnih 400 K; popravila so znašala lansko leto 68 K, 1½% od poslopij (vrednost 6000 K) znaša 90 K, da ostane čistega 242 K, in sicer odpade 100 K na hišo, 142 K pa na zemljišče.

k D. (na prvi strani):

Službodajalec: Fran Vošnjak, tovarnar z usnjem v Šoštanju.

Dohodki leta 1913:

1. Plača letnih	K 1800.—
2. Novoletna nagrada „	200.—
3. Najemna vrednost naturalnega stanovanja (3 sobe, kuhinja, shramba, klet)	„ 250.—
4. Za službena potovanja dijetni pavšal	„ 800.—
5. 2% provizija od razpečanega blaga na potovanjih	„ 220.—
Skupaj	K 3270.—
Po odbitku stroškov „	715.—
ostane	K 2555.—

Stroški leta 1913:

1. Od dijetnega pavšala sem porabil (kar lahko dokazem s hotelskimi računi itd.)	K 535.—
2. Prispevek v bolniško blagajno in pokojninski zavezi za zasebne uslužbenke	„ 180.—
Skupaj	K 715.—

k 1. (na drugi strani): zemljiški in hišni davek.

k 2. in 3. (na drugi strani): Dolgujem „Južnoštajerski hranilnici“ v Celju 4000 K; po dolžnem pismu plačujem letno 5% obresti in 1% anuiteto, kar znaša skupaj 240 K. Ta dolg je vknjižen na mojem posestvu v Št. Janžu.

k 7. (na drugi strani): Zavarovan sem za življenje skupno s soprogo (Prva češka delniška zavarovalna družba, št. pol. 98.322 in 101.302).

Stvarno kazalo.

A.

- Akcije** (delnice), obresti in dividende 22.
akordne mezde (po kosu) 17.
aktivitetne (dejavnostne) doklade 17.
alimentacije (prejemki) iz — 22.
— zakonskih delov, otrok, staršev 7.
amnestija 64.
anuitete 12.
apanaže članov cesarske rodovine 5.

B.

- Bolezen**, dolgotrajna, kot vzrok za znižanje osebne dohodnine 28.
bolniške blagajne, prispevki v — 11.
bremena, sloneča na posebnih pravnih naslovih 12.
brezplačne naklonitve, izredni prejemki iz — 9.

C.

Cenilne komisije.

- cenilni vpisnik 51, 54.
- dodatna odmera po naročilu prizivne komisije 34, 53.
- inkompatibilnost 34.
- izločitev članov, izguba mandata 35.
- kompetenca 30.
- odklonitev funkcije 33.

Cenilne komisije odklonitev volitve 33.

- okoliš istih 30.
 - opravilna doba članov 35.
 - poročevalec (referent) 36.
 - postopanje 36.
 - povračilo potnih stroškov, dijete 38.
 - predsednik 36.
 - preprečenje volitev 33.
 - prizivi proti odločbam, glej prizivi in prizivna komisija!
 - razpravni zapisnik 37.
 - seje in sklepčnost 36.
 - sestava 31.
 - spopolnitev komisij 35.
 - uradne dolžnosti 36.
 - volilna sposobnost 33, 34.
 - volitve 32, 34.
- cesar**, oproščenje od osebne dohodnine 5.

Č.

Častniki, dohodki aktivnih 5.

- dohodki upokojenih 18.
- glej tudi vojaške osebe!

D.

Darila, izdatki za — 13.

daritve, izredni prejemki iz — 9.

davki in doklade kot vračunljivi odbitki 12.

davčna dolžnost, splošna določila 3.

glej tudi oproščenje!

- začetek 54.
- konec 55.

davčna prikrajšba 60.

davčna zatajba 61.
 davčni postavki, izmera 24.
 — ugotovitev 51.
 — prizivi proti določitvi 52.
 dediči, prošnja za znižanje zapustniškega davka 56.
 dediščine, nenastopljene (poživajoče) 4, 56.
 delnice, obresti in dividende od — 22.
 delovni dohodki rodbinskih udov 7.
 deželne doklade, vračunljivi odbitki 12.
 deželni glavar, prejemki 23.
 deželni odborniki, prejemki 23.
 deželni poslanci, dijete 24.
 deželna posojila, obresti in rente od — 21.
 deželni uradniki, odklonitev volitve po — 33.
 deželni zbori, volitve v komisije po — 34.
 dijete (dnevščine) državnih uradnikov 20.
 dobrodelnina meni, poslopja za — 16.
 dodatne odmere 54, 71.
 dohodki, izjava 9.
 — posebna določila glede posameznih virov 13, 24.
 dohodnina ni vračunljiv odbitek 12.
 doklade, kot vračunljivi odbitki 12.
 dolg, povračilo 12.
 — obresti od — 12, 13, 15, 19.
 domovališče 3.
 dostavitve 65.
 državne obligacije, obresti in rente od — 21.
 državni poslanci, dijete 24.
 državni uradniki, nameščenci, sluge 31.
 — aktivni kot komisijski člani 31, 33.
 — obdačenje prejemkov 17.
 — odklonitev volitve po — 33.

državni uradniki, v koliko se funkcijske doklade, potni pavšali, dijete in podobno smatra kot povračilo za službeni potrošek 20.

duhovniki, njihovi dohodki iz službenih prejemkov 19, 42, 45, 51.

— odklonitev volitve po — 33.

F.

Funkcijska doba komisijskih članov 35.

funkcijske doklade državnih uradnikov 21.

G.

Glasovanje v cenilni, prizivni komisiji 37.

glasovnica 32.

glavar gospodarstva 7.

glavnice, obresti in rente od — 21.

gospodarstva pripadnik 7.

gozdovi, dohodki iz — 13.

H.

Hiša, glej poslopje!

hišni izkaz B 40 in priloga.

hišno gospodarstvo, poraba lastnih izdelkov 9, 16.

hranilne vloge, obresti od — 21.

I.

Igre, dohodki iz — 10.

izkaz hišni B, 40 in v prilogi.

izločitev komisijskih članov 35.

inozemci, kako se obdačijo 3, 4.

inozemski vrednostni papirji, obresti in dividende od — 22.

inozemstvo, dohodki iz — 3, 4.

— dohodki iz tuzemstva v — 3, 4.

Inozemstvo. domovali-
šče v — 3, 30.
izpregled davka 57.
izredne obtežitve 28.
izredni prejemki 9.
izseljenje iz tuzem-
stva 55.

K.

Kolegnine 17.

komisije, glej cenilne
in prizivne komi-
sije!
kongrua, dopolnilo 19,
42, 45.
konzuli po poklicu, ino-
zemski, oproščenje od
dohodnine 5.
korporacija, določitev
dohodka za člane 8.
kraj davčnega predpisa 30.
kuksi, obresti in dividende
od — 22.
kurzne izgube v opravi-
nem obratu 23.
— vrednosti pri vrednost-
nih papirjih 23.

L.

Lov 13.

loterije dohodki iz — 10.

M.

Mašne ustanove 19.

melioracije 12.
mezde po dogovoru in kosu
17.
minimum, davku podvr-
žen 5.

N.

Nadavek za manj obtežena
gospodarstva 27.

nadomestne volitve in
imenovanja 35.

nagrade 19.

najemščina ozkaz o —
40.

— dohodki od — 14.

namestniki komisijskih
članov 31, 34, 35, 36.

— predsednikov 31, 34, 36.

nameščenci, prejemki
istih 17, 40, 54, 55, 59.

napovedi 41—45.

— posledice nevloženih 43.

— oproščenje od vložitve
41.

naturalni prejemki 9,
13, 14, 16, 17, 21.

naznanila najmoda-
jalcev in gostilni-
čarjev 40.

naznanilo služboda-
jalcev o službenih pre-
jemkih 40 in v prilogi.

nezgode posebne kot vzrok
za znižanje 28, 57.

notarji — vpogled v knji-
ge 67.

— dostavitve 65.

O.

Občinska predstojništva, so-
delovanje 45.

— dostavljanje po — 65.

Obdačbena podlaga,
merodajna doba pri stal-
nih in premenljivih pre-
jemkih 6.

— pri alimentacijah 7.

— po bilančnih letih 7.

— po dohodkih hišnega go-
spodarstva 7.

— pri dohodkih iz obrtov in
dobičkah iz špekulacij 16.

— pri dohodkih iz glavnice
do 21.

— določitev 6—24.

— pri poslopih 14.

— pri službenih prejemkih
17.

— pri zakupih 16.

— pri zemljiškem posestvu
13.

obraba zakupnega pred-
meta kot odbitek 14.

obrtni prostori — vstop
v 66.

obrestizalastnoglav-
nico 13.

odbitki vračunljivi 10.
 — nevračunljivi 10.
 odpisi 10.
 — na vrednosti tvarine 10.
 odvetniki 65, 67.
 opravični sklepi (računski zaključek), podlaga obdačbe 16.
 opravilne vloge, obresti in dividende od — 22.
 oproščenje od osebne dohodnine 5.
 — od vložitve napovedi 41.
 orožna vaja prejemi 5.
 osebne doklade 17.
 otroci, dohodki 7, 28.

P.

Patronatska bremena kot odbitki 10.
 plačarina od višjih službenih prejemkov 59.
 plače 59.
 plačilni nalog 51, 60.
 — izpiski iz 51.
 pobiranje davkov 58.
 podnajemniki niso pripadniki hišnega gospodarstva 8.
 pojasnilo, dolžnost za — 46.
 pojasnilniki 44.
 — če jih imenuje davčni zavezanec 47.
 poklici, svobodni dohodki iz — 16.
 pokojnine 17.
 pokojninske blagajne, prispevki v — 11.
 pomisleki zoper napovedi 47.
 pomote v plačilnem nalogu 53.
 ponočna služba, pristojbine za — 21.
 pooblastilo za vložitev napovedi 65.
 popust davka 57.
 poročevalci v komisijah 36.
 posebni pravni naslov 12.
 — bremena iz — 12.

posli se ne prištevajo pripadnikom hišnega gospodarstva 8.
 poslopja, gospodarskega obrata dohodki iz — 16.
 — za kmetijske, gozdarske ali za obrtne namene 16.
 — vzdrževalni stroški 15.
 — za namene pouka, dobrodelnosti in javne uprave 16.
 poštna hranilnica, obresti od vlog pri — 21.
 potni stroški komisijskih članov 24.
 potni pavšali državnih uradnikov 21.
 potrošek kot zunanji znak dohodkov 50.
 povabilo davčnih zavezanec 46, 49.
 povšek pri manj obteženih gospodarstvih 27.
 pozivi za vložitev napovedi 41, 55.
 pravna sredstva, glej prizivi!
 predsednik cenilne komisije
 — dirimira pri glasovanju 37.
 — imenovanje 31.
 — odločitev o odklonitvah volitve 33.
 — poslovanje 36—38.
 — potni stroški za — 38.
 — pravice 47.
 predsednik prizivne komisije
 — imenovanje 34.
 — pravice 53.
 — pravica pritožbe 54.
 — višje vodstvo 53.
 premenljivi prejemki, odmera dohodnine od — 6.
 prezenčne takse 17.
 prioritete delnice 22.
 prisega, zaslišanje pod — 47.
 — komisijskih udov 37.
 pritožbe zoper cenilne komisije 30.

pritožbe zoper odbitek dohodnine 59.

- na upravno sodišče 54.
- v volilnem postopanju 33.

prizivi v volilnem postopanju 33.

- odločitve in pejus o — 54.
- po davčnem oblastvu 55.
- zoper priredbo dohodnine 52.

- zoper dodatne odmere 54.
- brez odločilne moči 54.

- radi izpregleda davka 57.

prizivne komisije, glasovanje 36.

- inkompatibilnost 34.

- izločitev članov, izguba mandata 34.

- kompetenca 30.

- odklonitev volitve v — 34.

- okoliš 30.

- opravilna doba 35.

- procevalec 36.

- predsednik 36.

- preprečenje volitev 34.

- pritožba na upravno sodišče zoper — 54.

- prizivi na 53.

- seje in sklepčnost 36.

- sestava 34.

- spopolnitev komisije 35.

- uradne dolžnosti 36.

- volitve v — 34.

prostosti od davka, glej oproščenje!

protispis 52.

provizije 17.

provizorični odbitek davka 58.

R.

Rente kot dohodki iz glavnične imovine 21.

redovna globa (kazen zavoljo napada) radi ne-
vloženih napovedi in drugih pripomočkov 43.

**remuneracije nameščen-
cev** 17, 19.

ribarstvo 13.

**rodbinski člani v go-
spodarstvu, vpoštevanje
njihovih dohodkov** 7.

S.

Samski davek 27.

službeni prejemki, davku podvrženi 17.

- dolžnost izplačevalcev od-
bijati davek od — 58.

- dolžnost izplačevalca na-
znaniti 40.

- duhovnikov 19, 42, 45.

- konec davčne dolžnosti
55.

- plačarina od — 59.

- posebna ugotovitev plača-
rini podvrženih 60.

- priziv in rekurz zoper
davek od — 60.

- začetek davčne dolžnosti
54.

- združeni s službenimi
stroški 42.

**službeni potrošek, po-
vračilo za** — 20, 42.

službena stanovanja
18.

službena taksa kot vra-
čunljiv odbitek 19.

**smrt davkoplačeval-
čeva** 55.

**sodišča, zaslišanje prič in
zvedencev pod prisego** 47.

**sporočitev pomisle-
kov davčnemu zavezan-
cu** 47.

**stalni prejemki, odme-
ra dohodnine od** — 6.

stanovanjski ikaz C 40
in v prilogi.

stanovanje v lastni hiši
ali prosto, najemno vred-
nost je vračunati med do-
hodke 15.

- stroški za — 16.

- zakupnikovo 17.

stanovske obligacije, obresti in rente od — 21.

starost potrebna za vo-
litev 33.

- kot vzrok volitev odklo-
niti 33.

starostne doklade 17.

**stranski sorodniki ni-
so pripadniki hišnega go-
spodarstva** 8.

sumarična povedba ne
davku podvrženih dohod-
kov v napovedi 42.

Š.

Špekulacijska opravila, obda-
čenje 10, 23.
štolnina 19, 42, 45, 51.

T.

Takse za preizkušnje 17.
tantijeme 17, 23.
— posebna davščina od —
23.

U.

Učitelji, odklonitev volitve
po — 33.
uprava javna, poslopja v
namene 16.
upravni stroški kot
odbitki 10.
upravno sodišče 54.
uradi, javni, dolžnost za
uradno pomoč in pojasni-
la 46.
uradniki, prejemki istih
17.
— javni, odklonitev volitve
33.
uradoma, od mera (ker
se ni vložila napoved) 43,
50.

V.

Vinogradi, poškodovani po
trtni uši, stroški za ob-
novo 13.
vojaške osebe, njih ob-
dačenje 5, 26.
volitve v cenilne komisije
31.
— oddaja glasov 32.
— odklonitev volitve 33.
— pasivna volilna pravica
33.
— preprečenje volitve 33.
— prizivne komisije 34.
— volilni imeniki 32.
— volilne skupine 31.

volitve v cenilne komisije,
volilna pravica, aktivna
32.

— volišče 32.
vpogled v akte 52, 62.
— v izpiske iz plačilnih na-
logov 51.
— v zaznamek volilcev 32.
vpogled v knjige 53, 63,
66.
vpostavitev v prejšnji
stan 71.
vrednostni papirji,
dohodki iz — 21.
vročitve (vročbe) 65.

Z.

Zadružni deleži, obresti in
dividende od — 22.
zakonski drug, dohodki
7.
zakladi javni, obresti in
rente od — 21.
zakup zemljišča 14.
— podjetb 16.
zakupnina, dohodki od
— 14.
— odbitek pri zakupniku 17.
— popusti pri — 14.
— postranske dajatve pri —
14.
zamudne obresti 58, 59.
zapisnik razpravni 37.
— oddaja napovedi na — 41.
zastara 63, 71.
zaupni možje (zaupniki)
za pripravo dohodnine 38.
— povračilo potnih stroškov
istim 39.
zavarovanje, izredni
prejemki iz — 9.
— premije za — 11.
zaznamek dozdevno do-
hodnini zavezanih oseb
38.
— volilcev v cenilne komi-
sije 31.
zaznamek D za prebival-
ce ne v najem danih hiš
40 in v prilogi.
zemljiško posestvo,
dohodki iz — 13.

z g u b e o b r a t n e 10.

— n a i m o v i n i 13.

z n i ž a n j e d o h o d n i n e z
o z i r o m n a n e s a m o s t o j n e
r o d b i n s k e u d e 28.

— p r i i z r e d n i h o b t e ž i t v a h
29.

z u n a n j i z n a k i, p r e s o j a
d o h o d k o v p o — 50.

z v e d e n c i, z a s l i š e v a n j e
i s t i h 11, 44.

— č e j i h i m e n u j e d a v č n i z a -
v e z a n e c 47.

Ž.

Žrebi, d o h o d k i i z — 22.

ž u p a n i, p r e j e m k i 24.

Vsebina.

Davčna dolžnost	3
Prostosti	5
Podlaga za obdačbo	6
Kaj so dohodki?	9
Odbitki :	10
Posebne določbe glede posameznih vrst dohodkov	13
a) Dohodki iz zemljišča	13
b) Dohodki iz poslopij	14
c) Dohodki iz samostojnih podjetb in opravil	16
d) Dohodki iz službenih in mezdnih prejemkov	17
(Dohodki duhovščine)	19
e) Dohodki iz glavniške imovine	21
f) Drugačni dohodki	23
Izmera davka	24
Nadavek (povišek) za manj obremenjena (obtežena) gospodarstva	27
Vpčestevanje rodbinskih razmer	28
Kraj za obdačbo	30
Organi za davčno priredbo	30
Sestava cenilnih komisij	31
Volitve v cenilne komisije	32
Pravni pomočki v volilnem postopanju	32
O prizivnih komisijah	34
Poslovna doba komisij	35
Poslovanje komisij	36
Postopanje pri priredbi dohodnine	38
Preizkušanje napovedi	44
Postopanje komisij	46
Cenilni vpisniki	51
Plačilni nalog	51
Prizivi	52
Začetek in konec davčne dolžnosti —	
Izpremembe med davčnim letom	54
a) Začetek davčne dolžnosti	54
b) Konec davčne dolžnosti	55
c) Izpremembe med davčnim letom	57
Kako se plačuje (pobira) dohodnina	58
a) Neposredno plačevanje davka	58
b) Pobiranje dohodnine po službodajalcu	58

Plačarina od višjih službenih prejemkov	59
Davčna prikrajšba in davčna zatajba	60
a) Davčna prikrajšba :	60
b) Davčna zatajba	61
c) Kazensko postopanje	62
č) Zastara kaznivosti	63
d) Amnestija ob pričetku veljavnosti osebno-davčne novele	64
Splošne določbe	65
a) Podajanje napovedi in oddajanje izjav	65
b) Vročbe (dostavitve)	65
c) Vstop v obrtne prostore davčnega zavezanca	66
d) Vpogled v knjige	66
e) Najvišje vodstvo priredbe	70
f) Zastara	71
g) Vpostavitev v prejšnji stan	71
Priloga: Vzorci	73—102
Stvarno kazalo	103

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIILNICA

00000481871

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Vojska na Balkanu 1912-1913.

Zmaga križa nad polumescem.

Cena v platno vezani knjigi K 8-50. Spisala profesorja A. Sušnik in dr. Vinko Šarabon.

V tej knjigi je podana natančna zgodovina krvave vojske, katero so pred kratkim izvojevali naši balkanski bratje proti svojemu krutemu petstoletnemu zatiralcu Turčinu. Ker je potek te vojne največjega pomena za vse Jugoslovane, je ta knjiga za vsakega Slovenca zelo pomembna in je slehernemu priporočati, da prouči zgodovino te vojne. Knjiga, ki je po vsebini in živem slogu silno zanimiva, ima krasno zunanjo opremo ter je bogato ilustrirana.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje profesor J. Grafenauer.

Cena vsakemu zvezku K —'60.

Ta zbirka izhaja četrtletno ter prinaša pripovedne spise naših slovenskih pripovednikov, kajti prevodi se ne sprejemajo vanjo. Prvi namen te zbirke je, da budi in goji v našem ljudstvu veselje do dobrega berila. Z njo bo ustrezno občutni potrebi slovenskih bralcev. Najboljši spisi naših pisateljev so namreč po večini poskriti v raznih časnikih, ali pa se dobe samo v dragih izbranih spisih, ki vsled visoke cene posamezniku niso pristopni. Temu zlu, bo navedena zbirka odpomogla. Ker stane posamezni zvezek samo K —'60, je priporočati, da se na „Zbirko slovenskih povesti“ naroči vsaka slovenska hiša.

Dosedaj so izšli trije zvezki:

1. **Ogrinec, Vojnimir ali poganstvo in krst.**
Povest iz časa pokrščevanja Slovencev.
K —'60.
2. **Erjavec Franc, Hudo brezdno ali gozdarjev rejencec in druge povesti.** K —'60.
3. **Jaklič—Jurčič, Vesele povesti.** K —'60.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani